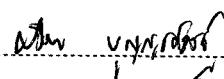
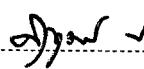

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ : คุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ
 : กรณีศึกษาบริษัท ไทยอิตาสติก จำกัด
 ชื่อและนามสกุล นางวิจิตร ตั้งสหไมตรี
 แขนงวิชา บริหารธุรกิจ
 สาขาวิชา วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราษฎร์
 อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ศรีรนา บุญญเชรเมรู๊

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระได้ให้ความเห็นชอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ
ฉบับนี้แล้ว

 ประธานกรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ศรีรนา บุญญเชรเมรู๊)

 กรรมการ
 (รองศาสตราจารย์สุขุมมาลัย ชำนิจ)

คณะกรรมการบันทึกศึกษา ประจำสาขาวิชาวิทยาการจัดการ อนุมัติให้รับการศึกษา
ค้นคว้าอิสระฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
แขนงวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราษฎร์

 (รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค ประเสริฐศรี)
 ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาวิทยาการจัดการ
 วันที่ 11 เดือน มกราคม พ.ศ. 2551

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ คุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ

: กรณีศึกษาบริษัทไทยอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด

ผู้ศึกษา นางวิจิตรา ตั้งสหไมตรี ปริญญา บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ศรีรนา บุญญศรีย์ ปีการศึกษา 2550

บทคัดย่อ

การศึกษารั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานอุตสาหกรรมสิ่งทอในบริษัท ไทยอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด และ 2) เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานบริษัท ไทยอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

การศึกษารั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากร คือ พนักงานบริษัท ไทยอิเล็กทรอนิกส์ จำกัดจำนวน 205 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า 1) พนักงานอุตสาหกรรมสิ่งทอในบริษัท ไทยอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด มีระดับคุณภาพชีวิตการทำงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง โดยสูงที่สุดคือด้านการบูรณาการทางสังคมและน้อยที่สุดคือด้านค่าตอบแทนที่ยุติธรรมและเพียงพอ 2) พนักงานที่มีคุณภาพชีวิตการทำงานสูงกว่าเป็นเพศชาย ที่มีอายุ 31-40 ปี มีสถานภาพโสด มีระดับการศึกษาระดับปวช. ปริญญาตรี มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 1 ปี มีรายได้ประจำต่อเดือน 12,501 บาทขึ้นไป มีรายได้เสริม พักอาศัยบ้านญาติพี่น้อง มีระยะเวลาในการเดินทางมาทำงานมากกว่า 1 ชั่วโมงแต่ไม่เกิน 2 ชั่วโมง เวลาทำงานกะกลางคืน และสังกัดฝ่ายสำนักงาน สำหรับการพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานให้สูงขึ้น ควรเป็นในด้านค่าตอบแทนที่ยุติธรรมและเพียงพอ

คำสำคัญ คุณภาพชีวิตการทำงาน พนักงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ บริษัท ไทยอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ได้รับความอนุเคราะห์อย่างดีเยี่ยมจากองค์กรทางวิชาชีพ
ศรีนา บุญญธรรม อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาจัดการมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ได้
ให้ความกรุณาในคำปรึกษาและคำแนะนำอย่างต่อเนื่องตลอดมา ตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จสมบูรณ์ ซึ่งผู้
ศึกษารู้สึกและระลึกถึงในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบคุณผู้บังคับบัญชา หัวหน้างาน รองหัวหน้างาน และพนักงานปฏิบัติการ
บริษัท ไทยอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด ทุกท่าน ที่ได้ให้การสนับสนุนและให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อ
การศึกษาในครั้งนี้

นอกจากนี้ ผู้ศึกษาขอบคุณคณาจารย์สาขาวิชาภาษาจัดการ
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เพื่อนักศึกษา และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ได้กรุณาให้การ
สนับสนุน ช่วยเหลือ และให้กำลังใจตลอดมา คุณค่าและประโยชน์อันเพิ่มจากการศึกษาค้นคว้า
อิสระฉบับนี้ ผู้ศึกษาขอขอบและอุทิศแด่ผู้มีพระคุณทุกๆ ท่าน

วิจตร วงศ์สห ไมตรี

ตุลาคม 2550

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	๑
กิตติกรรมประกาศ	๑
สารบัญตาราง	๗
สารบัญภาพ	๘
บทที่ 1 บทนำ	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัจจุหา	๑
วัตถุประสงค์การศึกษา	๒
กรอบแนวคิดการศึกษา	๒
สมมติฐานการศึกษา	๓
ขอบเขตการศึกษา	๓
นิยามศัพท์เฉพาะ	๔
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๕
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	๖
แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงาน	๖
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตการทำงาน	๑๔
สภาพทั่วไปของบริษัท ไทยอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด	๒๑
งานวิชาที่เกี่ยวข้อง	๒๕
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา	๓๒
ประชากร	๓๒
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	๓๒
การเก็บรวบรวมข้อมูล	๓๓
การวิเคราะห์ข้อมูล	๓๔
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๓๕
ส่วนที่ ๑ การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงานบริษัท ไทยอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด	๓๕
ส่วนที่ ๒ การวิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงาน บริษัท ไทยอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด	๓๙
ส่วนที่ ๓ การเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานพนักงานบริษัท ไทยอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล	๔๘

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๕ สรุปการศึกษา อกิจประโยชน์ และข้อเสนอแนะ	๕๔
สรุปการศึกษา	๕๔
อกิจประโยชน์	๕๗
ข้อเสนอแนะ	๕๙
บรรณานุกรม	๖๓
ภาคผนวก	๖๖
ก ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแบบสอบถาม	๖๗
ข แบบสอบถาม	๖๙
ประวัติผู้ศึกษา	๗๗

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล	35
ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงาน บริษัท ไทยอิเล็กติค จำกัด จำแนกรายด้าน	39
ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงาน บริษัท ไทยอิเล็กติค จำกัดด้านค่าตอบแทนที่บุคคลรวมและเพียงพอ	40
ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงาน บริษัท ไทยอิเล็กติค จำกัดด้านค่าตอบแทนที่บุคคลรวมและเพียงพอ	41
ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงาน บริษัท ไทยอิเล็กติค จำกัดด้านการพัฒนาความสามารถของบุคคล	42
ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงาน บริษัท ไทยอิเล็กติค จำกัด ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน	43
ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงาน บริษัท ไทยอิเล็กติค จำกัดด้านการบูรณาการทางสังคม	44
ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงาน บริษัท ไทยอิเล็กติค จำกัดด้านประชาธิปไตยในองค์กร	45
ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงาน บริษัท ไทยอิเล็กติค จำกัดด้านความสมดุลระหว่างชีวิตงานกับชีวิตด้านอื่นๆ	46
ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงาน บริษัท ไทยอิเล็กติค จำกัดด้านการเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสังคม	47
ตารางที่ 4.11 เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานบริษัท ไทยอิเล็กติค จำกัด จำแนกตามเพศ	48
ตารางที่ 4.12 เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานบริษัท ไทยอิเล็กติค จำกัด จำแนกตามอายุ	48
ตารางที่ 4.13 เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานบริษัท ไทยอิเล็กติค จำกัด จำแนกตามสถานภาพ	49
ตารางที่ 4.14 เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานบริษัท ไทยอิเล็กติค จำกัด จำแนกตามระดับการศึกษา	49

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.15 เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานบริษัท ไทยอิเล็กทริค จำกัด จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน.....	50
ตารางที่ 4.16 เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานบริษัท ไทยอิเล็กทริค จำกัด จำแนกตามรายได้ประจำต่อเดือน.....	50
ตารางที่ 4.17 เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานบริษัท ไทยอิเล็กทริค จำกัด จำแนกตามรายได้เสริมต่อเดือน.....	51
ตารางที่ 4.18 เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานบริษัท ไทยอิเล็กทริค จำกัด จำแนกตามที่พักอาศัยในปัจจุบัน.....	51
ตารางที่ 4.19 เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานบริษัท ไทยอิเล็กทริค จำกัด จำแนกตามระยะเวลาในการเดินทางมาทำงานไป-กลับต่อวัน.....	52
ตารางที่ 4.20 เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานบริษัท ไทยอิเล็กทริค จำกัด จำแนกตามเวลาในการทำงาน.....	52
ตารางที่ 4.21 เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานบริษัท ไทยอิเล็กทริค จำกัด จำแนกตามผู้รายงานที่สังกัด.....	53

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการศึกษา	3
ภาพที่ 2.1 การตอบสนองความต้องการของพนักงานตามทฤษฎีของมาส โลว์	16
ภาพที่ 2.2 แนวความคิดของทฤษฎีสองปัจจัยของเซอร์ สเบอร์ก	18
ภาพที่ 2.3 กลยุทธ์การเสริมแรงของเทคนิคการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในองค์การ	20
ภาพที่ 2.4 โครงสร้างองค์การ บริษัท ไทยอิเล็กทริค จำกัด	24

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันการบริหารจัดการในโลกยุคโลกร้อน (Globalization) องค์การจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงไปของสภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยี ซึ่งส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานขององค์การ ทำให้องค์การจำเป็นต้องมีการปรับตัวให้ทันยุคทันสมัยโดยองค์การจำเป็นต้องพยายามดึงเอาศักยภาพซึ่งเป็นความได้เปรียบของความหลากหลายให้มากที่สุด พร้อมหาทางลดอุปสรรคปัญหาที่บั้นทอนประสิทธิภาพในการทำงานลง ซึ่งคนคือกลไกสำคัญในการผลักดันให้องค์การประสบความสำเร็จในอนาคตได้ โดยเป็นที่ทราบกันทั่วไปว่าปัจจัยทางการบริหาร 4 ประการ ที่เรียกเป็นคำย่อในภาษาอังกฤษว่า “4M” ได้แก่ คน (Man) เงิน (Money) วัสดุและอุปกรณ์เครื่องจักรกล (Materials and Machines) และการจัดการ (Management) นั้น คนหรือนุյงมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะมีสติปัญญา ความสามารถและศักยภาพในการใช้ปัจจัยทางการบริหารอื่นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปลดปล่อยและบรรลุความสำเร็จได้ตามเป้าหมายขององค์การ ถึงแม้ว่าคุณค่าของมนุษย์จะเป็นสิ่งที่จับต้องไม่ได้และไม่สามารถให้หลักเกณฑ์กำหนดคุณค่า เช่นเดียวกับวัตถุอื่น แต่ก็ได้รับการยอมรับว่าเป็นทรัพยากรทางเศรษฐกิจที่มีทั้งคุณค่าและเกียรติภูมิ ดังนั้นถือว่า “มนุษย์เป็นทรัพยากรอันมีคุณค่าสูงสุดขององค์การ”

ในช่วงภาวะเศรษฐกิจที่ค่อนข้างผันผวน องค์การธุรกิจจำเป็นต้องปรับตัวเพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันที่ยั่งยืนในระยะยาว (Sustainable Competitive Advantage) อาทิ การปรับโครงสร้าง การปรับลดอัตราบุคลากร การเลิกจ้างและการปรับเปลี่ยนฝ่ายงาน ซึ่งมีผลกระทบโดยตรงต่อคุณภาพชีวิตการทำงาน (Quality of Working Life) ทำให้ผู้ศึกษาสนใจศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตการทำงานเพื่อนำทฤษฎีหลักการมาปรับปรุงใช้กับองค์การธุรกิจให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยอุตสาหกรรมขนาดกลางที่ดำเนินศึกษาในครั้งนี้เป็นโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ คือบริษัท ไทยอิเล็กทริค จำกัด ที่ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ.2509 ด้วยทุนจดทะเบียน 7.5 ล้านบาท บริษัทนี้นโยบายมุ่งมั่นในการผลิตสินค้าที่มีคุณภาพออกแบบงานฝีมือในราคาน้ำดื่มและมุ่งเน้นถึงความพึงพอใจของผู้บริโภคเป็นหลักสำคัญ บริษัทได้มีการจัดองค์การและสายงานบังคับบัญชาแนบตั้งแต่ ผู้ถือหุ้น ผู้บริหาร หัวหน้างาน และพนักงานทุก ๆ คน เน้นการมีส่วนร่วมและส่งเสริมให้มีคุณภาพชีวิตการทำงาน (Quality of Working Life) ที่ดี แต่ในภาวะการณ์ปัจจุบันผลพวงมาจากการทาง

เศรษฐกิจจะลดตัวทำให้บริษัทจำเป็นต้องโยกขยายพนักงานจากฝ่ายหนึ่งไปปฏิบัติงานอีกฝ่ายหนึ่ง เพื่อทดแทนตำแหน่งงานที่ว่าง เพิ่มประสิทธิภาพทางด้านการผลิต ทำให้พนักงานบางคนเกิดความไม่พอใจ อีกทั้งปัญหาหลักที่ทางบริษัทกำลังประสบอยู่ในขณะนี้ คือ เมื่อพนักงานเก่าเกษียณอายุงานออกไปทางบริษัทมีความจำเป็นต้องสรรหาบุคลากรจากแหล่งภายนอกมากตามด้วยแรงงานที่ขาดหายไป แต่การสรรหาบุคลากรจากแหล่งภายนอกค่อนข้างยาก พนักงานใหม่เข้ามาทำงานได้ไม่นานก็ถูกออก จึงทำให้ผู้ศึกษามองเห็นถึงปัญหาและเกิดความสนใจที่จะศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงาน เพื่อนำมาแก้ไขปรับปรุงหรือจูงใจให้พนักงานปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถและเกิดความจริงกตติ์ต่อบริษัทยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์การศึกษา

2.1 เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานอุตสาหกรรมสิ่งทอในบริษัท ไทยอิเล็กทริค จำกัด

2.2 เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานบริษัท ไทยอิเล็กทริค จำกัด จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

3. กรอบแนวคิดการศึกษา

การศึกษาระบบนี้ ผู้ศึกษาได้สร้างกรอบแนวคิดสำหรับการศึกษา โดยอาศัยแนวความคิดของริ查ร์ด อีวอลตัน (Richard E.Walton) เกี่ยวกับเกณฑ์คุณภาพชีวิตการทำงาน โดยมีตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ดังภาพที่ 1.1

ตัวแปรอิสระตัวแปรตาม

ปัจจัยส่วนบุคคล <ul style="list-style-type: none"> - เพศ - อายุ - สถานภาพ - ระดับการศึกษา - ประสบการณ์การทำงาน - รายได้จากการประจำต่อเดือน - รายได้เสริมต่อเดือน - ลักษณะที่พักอาศัย - ระยะเวลาการเดินทาง - เวลาปฏิบัติงาน - ฝ่ายที่ปฏิบัติงาน 		คุณภาพชีวิตการทำงาน <ol style="list-style-type: none"> 1. ด้านค่าตอบแทนที่ยุติธรรมและเพียงพอ 2. ด้านสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ 3. ด้านการพัฒนาความสามารถของบุคคล 4. ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน 5. ด้านการบูรณาการทางสังคม 6. ด้านประชาธิปไตยในองค์กร 7. ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตงานกับชีวิตด้านอื่น ๆ 8. ด้านการเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสังคม
--	--	--

ภาพที่ 1.1 การออกแบบวัดการศึกษา**4. สมนตฐานการศึกษา**

- 4.1 พนักงานบริษัท ไทยอิเล็กทริค จำกัด มีคุณภาพชีวิตการทำงานอยู่ในระดับสูง
- 4.2 พนักงานบริษัท ไทยอิเล็กทริค จำกัด ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตการทำงานแตกต่างกัน

5. ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาระนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานบริษัท ไทยอิเล็กทริค จำกัด ซึ่งได้กำหนดขอบเขตการศึกษาดังนี้

- 5.1 ขอบเขตด้านประชากร ประชากรในที่นี้คือ พนักงาน บริษัท ไทยอิเล็กทริค จำกัด ที่มีตำแหน่งงานตั้งแต่ หัวหน้างาน รองหัวหน้างาน และพนักงานปฏิบัติการจำนวนทั้งสิ้น 205 คน

5.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา เป็นการศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงาน

บริษัท ไทยอิเล็กทริค จำกัด ตามกรอบแนวคิดของริ查ร์ด อี วอลตัน (Richard E.Walton) ซึ่ง ประกอบด้วยปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงาน 8 ด้าน คือ ด้านค่าตอบแทนที่ยุติธรรมและเพียงพอ ด้านสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ ด้านการพัฒนาความสามารถของบุคคล ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน ด้านการบูรณาการทางสังคม ด้านประชาธิปไตยในองค์การ ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตงานกับชีวิตด้านอื่น ๆ และด้านการเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสังคม โดยมีตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ดังนี้

5.2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคลซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน รายได้จากการประจำต่อเดือน รายได้เสริมต่อเดือน ลักษณะที่พักอาศัย ระยะเวลาการเดินทาง เวลาปฏิบัติงานและฝ่ายที่ปฏิบัติงาน

5.2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ คุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานบริษัทไทยอิเล็กทริค จำกัด 8 ด้าน ประกอบด้วย ด้านค่าตอบแทนที่ยุติธรรมและเพียงพอ ด้านสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ ด้านการพัฒนาความสามารถของบุคคล ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน ด้านการบูรณาการทางสังคม ด้านประชาธิปไตยในองค์การ ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตงานกับชีวิตด้านอื่นๆ และด้านการเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสังคม

5.3 ขอบเขตด้านเวลา ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาเริ่มตั้งแต่เดือนกรกฎาคมถึงเดือนกันยายน 2550 รวม 3 เดือน

6.นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 คุณภาพชีวิตการทำงาน หมายถึง สภาพการทำงานโดยรวมที่ทำให้พนักงานมีความมั่นคงในการดำเนินชีวิต มีความก้าวหน้าในหน้าที่การทำงาน และได้รับความพำสูตรตามสมควร แก่อัตราภาพ ซึ่งประกอบด้วย 8 ด้าน ดังนี้

6.1.1 ค่าตอบแทนที่ยุติธรรมและเพียงพอ หมายถึง เงินเดือน โบนัสและสวัสดิการต่าง ๆ ที่บริษัทให้กับพนักงาน มีความเหมาะสมต่อความสามารถในการทำงาน และเพียงพอ ต่อค่าครองชีพตามภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบัน

6.1.2 สิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ หมายถึง สภาพแวดล้อมในการทำงาน ได้แก่ อาคารสถานที่และอุปกรณ์ที่อำนวยความสะดวกต่อพนักงานในการทำงาน มีความเหมาะสมและปลอดภัยต่อสุขภาพ

6.1.3 การพัฒนาความสามารถของบุคคล หมายถึง การมีโอกาสให้พนักงานพัฒนาความรู้ความสามารถของตนโดยการฝึกอบรม การเรียนรู้จากการทำงาน การให้ความรู้หรือการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง

6.1.4 ความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน หมายถึง การมีโอกาสที่จะเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การทำงาน ตลอดจนมีความมั่นใจต่อความมั่นคงในการทำงาน

6.1.5 การบูรณาการทางสังคม หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน และผู้บังคับบัญชาในการทำงานร่วมกัน การช่วยเหลือซึ่งกันและกันทั้งในเรื่องงานและเรื่องส่วนตัว

6.1.6 ประชาธิปไตยในองค์การ หมายถึง นโยบาย กฎระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ที่เป็นธรรมแก่พนักงาน ซึ่งพนักงานมีสิทธิแสดงความคิดเห็นอย่างเปิดเผย และมีการเคารพในสิทธิส่วนตัว

6.1.7 ความสมดุลระหว่างชีวิตงานกับชีวิตด้านอื่น ๆ หมายถึง พนักงานมีโอกาสใช้ชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัวอย่างสมดุล คือมีการแบ่งเวลาสำหรับการทำงานและเวลาสำหรับพักผ่อนกับครอบครัวหรือสังสรรค์กับเพื่อนฝูง

6.1.8 การเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสังคม หมายถึง การให้ความร่วมมือหรือมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมหรือชุมชน

6.2 พนักงาน หมายถึง พนักงานบริษัท ไทยอิเล็กทริค จำกัด ที่ผ่านระยะเวลาทดลองปฏิบัติงานตามเงื่อนไขที่บริษัทกำหนดและได้รับคำยืนยันจากบริษัทให้เป็นพนักงานประจำ

7.ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 ทราบถึงระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานบริษัท ไทยอิเล็กทริค จำกัด

7.2 ทราบถึงแนวทางพื้นฐาน สำหรับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานบริษัท ไทยอิเล็กทริค จำกัด

7.3 ทราบถึงแนวทางในการปรับปรุง วางแผนและพัฒนาการบริหารทรัพยากรบุคคลในบริษัท ไทยอิเล็กทริค จำกัด ต่อไป

7.4 เป็นข้อมูลเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานในอุตสาหกรรมสิ่งทอและอุตสาหกรรมอื่นที่เกี่ยวข้องต่อไป

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง คุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ : กรณีศึกษาบริษัท ไทยอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาด้านคว้าเอกสาร บทความทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงาน
2. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตการทำงาน
3. สภาพทั่วไปของบริษัท ไทยอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงาน

แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงาน (Quality of Working Life : QWL) นั้นเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของแนวคิดเรื่องคุณภาพชีวิต (Quality of Life) ซึ่งเครื่องมือที่ใช้วัดคุณภาพชีวิตคือทางด้านร่างกายและด้านสังคมเป็นสำคัญ ประกอบด้วยหัวข้อสำคัญ คือ ความหมายของคุณภาพชีวิตการทำงาน ประโยชน์ของคุณภาพชีวิตการทำงานและองค์ประกอบของคุณภาพชีวิตการทำงาน

1.1 ความหมายของคุณภาพชีวิตการทำงาน

คุณภาพชีวิตการทำงาน (Quality of Work Life or Quality of Working Life) เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญของคุณภาพชีวิต (Quality of Life) ซึ่งได้กำหนดและแพร่หลายในประเทศอุตสาหกรรม หากกล่าวถึงความหมายของคำว่า คุณภาพชีวิตการทำงานแล้วพบว่า มีผู้รู้ นักวิชาการหรือผู้เกี่ยวข้องได้ให้ความหมาย หรือคำนิยามไว้น่าสนใจ ดังนี้

ผลยู เคลลิมสาร (2540:23) ให้ความหมายคุณภาพชีวิตการทำงานไว้ 2 ความหมายด้วยความหมายอย่างกว้างและความหมายอย่างแคบ ดังนี้

1. ความหมายอย่างกว้าง หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตการทำงาน ซึ่งประกอบด้วย ค่าจ้าง ชั่วโมงการทำงาน สภาพแวดล้อมการทำงาน ผลประโยชน์และบริการ ความก้าวหน้าในการทำงาน และการมีมนุษยสัมพันธ์

2. ความหมายอย่างแคบ หมายถึง ผลที่มีต่อคนงาน การปรับปรุงในองค์การและลักษณะงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งพนักงานควรได้รับการพิจารณาเป็นพิเศษสำหรับการส่งเสริมระดับคุณภาพ ชีวิตการทำงานของแต่ละบุคคล และรวมถึงความต้องการของพนักงานในเรื่องความพึงพอใจในงาน การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจที่จะมีผลต่อสภาพการทำงานฯอย่างขาดด้วย

พระพิพิธ ทับทิมทองคำ (2540:19) ได้สรุปความหมายคุณภาพชีวิตการทำงานไว้ว่า คุณภาพชีวิตการทำงาน หมายถึง ทัศนคติหรือความรู้สึกของพนักงาน ซึ่งได้รับมาจากการสนับสนุน การทำงาน ทำให้เกิดความพึงพอใจ มีความสุขในการทำงาน และมีสุขภาพจิตที่สมบูรณ์ ซึ่งคุณภาพชีวิตการทำงานจะตอบสนองความต้องการ และความคาดหวังของสมาชิกในองค์การในรูปแบบต่าง ๆ และส่งผลต่อประสิทธิภาพของบุคลากรและขององค์การ ได้

พระสุข หุ่นนิรันดร์ (2541:38) ได้อธิบายคุณภาพชีวิตการทำงานว่า หมายถึง การดำรงชีวิตของมนุษย์ในระดับที่เหมาะสมตามความจำเป็นพื้นฐานในสังคมหนึ่ง ๆ และในช่วงเวลาหนึ่ง ๆ ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าคุณภาพชีวิตการทำงาน คือ ความพึงพอใจของชีวิต (life satisfaction) ของบุคคลในช่วงเวลาของการดำรงชีวิต ซึ่งได้แก่การมีสุขภาพสมบูรณ์ การประสบผลสำเร็จในการประกอบอาชีพ มีเศรษฐกิจพอเพียง มีการพัฒนาตน การมีส่วนร่วมในชุมชน ดำรงชีวิตในระดับที่เหมาะสมตามความจำเป็นพื้นฐานในสังคม

เจยฎา ธรรมขันติพงษ์ (2544:6) นิยามความหมายคุณภาพชีวิตการทำงาน หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพภายใต้หลักเกณฑ์ 3 ประการ ได้แก่

1. ด้านความปลดปล่อยในการทำงาน
2. ด้านความยุติธรรมในการทำงาน
3. ด้านความรับผิดชอบต่อสุขภาพของพนักงาน

ณัฐรพันธ์ เจริญนันท์ (2544:433) นิยามความหมายคุณภาพชีวิตการทำงาน หมายถึง การประเมินสถานะในลักษณะต่าง ๆ ของงาน ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับการสร้างสมดุลระหว่างงานและชีวิตของบุคคล คุณภาพชีวิตการทำงานจะให้ความสำคัญกับผลงานของงานที่มีต่อบุคคล ประสิทธิภาพขององค์การและความพึงพอใจของคนงานกับการแก้ปัญหาและการตัดสินใจขององค์การ นอกจากนี้คุณภาพชีวิตการทำงานจะมีผลต่อนักศึกษาและองค์การทั้งในระดับมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะในปัจจุบันที่คุณภาพชีวิตการทำงานถูกยกย่องเป็นประเด็นสำคัญทางสังคมและเทคโนโลยี (Socio technical) ที่ทั้งบุคคลและองค์การเป็นส่วนหนึ่งของสังคมที่ต้องอยู่ร่วมและ

เกือบกูดซึ่งกันและกัน การศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานเริ่มขึ้นในประเทศตะวันตกในช่วงต่อสั้นๆ คุณภาพชีวิตของบุคคล ซึ่ง Davis และ Cherns (1975) Stein (1983) และ Riggio (1996) ได้กล่าวว่าการศึกษาคุณภาพชีวิต การทำงานเกิดขึ้นจากการตื่นตัวในสหรัฐอเมริกาในช่วงทศวรรษที่ 1970 เนื่องจากเป้าหมายสำคัญ 3 ประการ คือ

1. การเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของคนอเมริกันในปัจจุบันกับอดีต และเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของคนอเมริกันกับประชากรของประเทศอุตสาหกรรมอื่น
2. การกำหนดคุณภาพชีวิตในการยกระดับคุณภาพชีวิตการทำงานให้กับแรงงานในสหรัฐอเมริกา
3. การรักษาและพัฒนาอัตราผลิตภาพและประสิทธิภาพขององค์การผ่านความร่วมมือของสมาชิกในองค์การ

Dubrin (1981 อ้างถึงใน นฤคุณ มีเพียร 2541 : 11) ได้ให้ความหมายของคุณภาพชีวิตการทำงานว่า หมายถึง ระดับที่พนักงานขององค์การ มีความพึงพอใจในการได้รับการตอบสนองต่อความต้องการที่สำคัญ ๆ จากสมาชิกในองค์การนั้น ๆ

Delamotte and Takezawa (1984 อ้างถึงใน นฤคุณ มีเพียร 2541 : 11) ได้ให้ความหมายของคุณภาพชีวิตการทำงานไว้ว่า หมายถึง ผลลัพธ์ของงานที่มีค่าพนักงานที่เกิดจากการปรับปรุงหน่วยงานหรือลักษณะงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งพนักงานควรได้รับการพิจารณาเป็นพิเศษเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตการทำงานในแต่ละบุคคล และรวมถึงความต้องการของพนักงานในเรื่องความพอใจในงาน การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจที่จะมีผลต่อสภาพการทำงานของเขาด้วย

Umstot (1984 อ้างถึงใน นฤคุณ มีเพียร 2541 : 12) ให้ความหมายของคุณภาพชีวิตการทำงานค่อนข้างคลุมเครือและกว้างมาก อย่างไรก็ได้อาจหมายถึง สิ่งที่เกี่ยวข้องและมีผลต่อสภาพความเป็นอยู่ในการทำงานของแต่ละบุคคล และการปรับปรุงประสิทธิภาพขององค์การ โดยขาดเนื้นของคุณภาพชีวิตการทำงาน คือ ผลลัพธ์ที่ออกมาจะส่งผลโดยตรงต่อพนักงานแต่ละคน กล่าวคือ “งาน” สามารถที่จะส่งผลทำให้พนักงานรู้สึก และปฏิบัติได้จริงอย่างไร

Huse and Cummings (1985 อ้างถึงใน พรสุห หุ่นนิรันดร 2541 : 18) ได้ให้ความหมายของคุณภาพชีวิตการทำงานว่า หมายถึง เป็นความสอดคล้องกันระหว่างความประณานหรือความพึงพอใจในงานของบุคคลกับประสิทธิผลขององค์การหรืออีกนัยหนึ่งคุณภาพชีวิตการทำงานคือ ประสิทธิผลขององค์การอันเนื่องมาจากความพากเพียรในงานของผู้ปฏิบัติงานเป็นผลลัพธ์เนื่องมาจากการรับรู้ประสบการณ์ในการทำงาน ซึ่งทำให้พนักงานมีความพึงพอใจในงานนั้น ๆ และอธิบายอีกว่า คุณภาพชีวิตการทำงานจะส่งผลต่องค์การ 3 ประการ คือ ประการแรก ช่วยเพิ่มผลผลิตของ

องค์การ ประการที่สองช่วยเพิ่มขวัญและกำลังใจของผู้ปฏิบัติงานตลอดจนเป็นแรงจูงใจแก่พวากษาในการทำงาน ประการสุดท้าย คุณภาพชีวิตการทำงานจะช่วยปรับปรุงศักยภาพของผู้ปฏิบัติงานอีกด้วย

จากคำความหมายคุณภาพชีวิตการทำงานที่กล่าวมา สรุปได้ว่าคุณภาพชีวิตการทำงานหมายถึง สภาพการทำงานโดยรวมที่ทำให้พนักงานมีความมั่นคงในการดำเนินชีวิต มีความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน และได้รับความพำสุกตามสมควรแก่อัตภาพ

1.2 ประโยชน์ของคุณภาพชีวิตการทำงาน

คุณภาพชีวิตการทำงานมีผลต่อการทำงานมากมาย คือ ทำให้เกิดความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง ทำให้เกิดความรู้สึกที่ดีต่องาน และทำให้เกิดความรู้สึกที่ดีต่องานนี้ นอกจากนี้ยังช่วยส่งเสริมในเรื่องสุขภาพจิต ช่วยให้เจริญก้าวหน้า มีการพัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพขององค์การ และยังช่วยลดปัญหาการขาดงาน การลาออก ลดอุบัติเหตุและส่งเสริมให้ได้ผลผลิตและการบริการที่ดีทั้งคุณภาพและปริมาณ

Schuler and Other (1989 อ้างถึงใน นฤดล มีเพียร 2541 : 16) กล่าวสรุปถึงประโยชน์ของคุณภาพชีวิตการทำงานไว้ว่า

- 1.เพิ่มความพึงพอใจในการทำงาน เสริมสร้างขวัญและกำลังใจให้พนักงาน
- 2.ทำให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น อย่างน้อยที่สุดก็เกิดจากอัตราการขาดงานที่ลดลง
- 3.ประสิทธิภาพในการทำงานเพิ่มขึ้นจากการที่พนักงานมีส่วนร่วมและสนิทงานมากขึ้น
- 4.ลดความเครียด อุบัติเหตุ และความเจ็บป่วยจากการทำงาน ซึ่งจะส่งผลถึง
 - 4.1 การลดต้นทุนด้านค่ารักษาพยาบาล รวมถึงต้นทุนประกันด้านสุขภาพ
 - 4.2 การลดอัตราการเรียกร้องสิทธิจากการประกัน จากปริมาณของการเบิกจ่ายลดลง
- 5.ความยืดหยุ่นของกำลังคนมีมาก และความสามารถในการสลับเปลี่ยนพนักงานมีมากขึ้น ซึ่งเป็นผลจากความรู้สึกในการเป็นเจ้าขององค์การ และการมีส่วนร่วมในการทำงานที่เพิ่มขึ้น
- 6.อัตราการสูญเสียและคัดเลือกพนักงานดีขึ้น เนื่องจากความน่าสนใจเพิ่มขึ้นขององค์การ จากความเชื่อถือเรื่องคุณภาพชีวิตการทำงานที่ดีต่องานนี้
- 7.ลดอัตราการขาดงานและการลาออกของพนักงาน โดยเฉพาะพนักงานที่ดี
- 8.ทำให้พนักงานมีความรู้สึกสนใจงานมากขึ้น จากการให้พนักงานมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การใช้สิทธิออกเสียง การรับฟังความคิดเห็นของพนักงาน การเคารพในสิทธิของพนักงาน

Greenberg and Baron (1995 อ้างถึงใน นฤดล มีเพียร 2541 : 17) กล่าวเสริมว่า คุณภาพชีวิตการทำงานทำให้เกิดประโยชน์ที่ดี 3 ประการ คือ

1.ผลโดยตรงในการเพิ่มความรู้สึกพึงพอใจในการทำงาน สร้างความรู้สึกผูกพันต่อองค์การลดอัตราการเปลี่ยนงานและลดอัตราการเข้าออกของพนักงาน

2.ทำให้ผลผลิตสูงขึ้นในทุกกระบวนการ การผลิต และลดจำนวนผลผลิตที่ไม่ได้คุณภาพลง

3.เพิ่มประสิทธิผลขององค์การ ในเรื่องของผลกำไรที่เพิ่มขึ้น การบรรลุเป้าหมายขององค์การ

1.3 องค์ประกอบของคุณภาพชีวิตการทำงาน

องค์ประกอบของคุณภาพชีวิตการทำงาน เป็นตัวชี้ให้เห็นถึงลักษณะสำคัญอันประกอบขึ้นเป็นคุณภาพชีวิตการทำงาน โดยมีนักวิชาการหลายท่าน ได้ศึกษาถึงองค์ประกอบของคุณภาพชีวิตการทำงานดังนี้

William Price (อ้างถึงในพนม ฤณวงศ์ 2544:23-24) ให้องค์ประกอบคุณภาพชีวิตการทำงานเป็นเรื่องเกี่ยวกับ 2 แนวทางที่สำคัญ คือ ความคงอยู่ของสภาพแวดล้อมที่ดีในการทำงาน และผลกระทบของสภาพแวดล้อมในการทำงาน ที่มีต่อความเป็นอยู่ของพนักงาน สำหรับการวัดคุณภาพชีวิตการทำงาน ได้กำหนดตัวแปรที่ใช้ในการวัดคุณภาพชีวิตการทำงานไว้ 3 ลักษณะ ดังนี้

1.ลักษณะการทำงาน ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับเรื่องต่าง ๆ ได้แก่ ความหลากหลายของงาน การมีส่วนร่วมในการทำงาน และมีความอิสระในการทำงาน

2.ด้านผลลัพธ์ทางจิตวิทยา ซึ่งเกี่ยวข้องกับเรื่องต่าง ๆ ได้แก่ ความผูกพันต่องาน ของพนักงาน และความสนใจในการลาออกจากงาน

3.ด้านความพึงพอใจในงาน ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับเรื่องต่าง ๆ ได้แก่ ค่าตอบแทนที่ได้ของพนักงาน สภาพแวดล้อมของงานที่ทำ และความสำนึกรักในงาน

Richard E.Walton (อ้างถึงใน ณัชพล ภู่เติง 2540 : 17-18) เป็นบุคคลหนึ่งที่ได้ทำการศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตการทำงานอย่างจริงจัง โดยพิจารณาจากคุณลักษณะของบุคคลเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต เน้นแนวทางความเป็นมนุษย์ (humanistic) ศึกษาสภาพแวดล้อมตัวบุคคลและสังคมที่ส่งผลทำให้การทำงานประสบความสำเร็จ ผลผลิตที่ได้รับการตอบสนองความต้องการ และความพึงพอใจในงานของบุคคลในการทำงานโดย Walton ได้ชี้ให้เห็นถึงปัจจัยที่มีผลต่อการสร้างคุณภาพชีวิตในการทำงานนั้นว่าประกอบไปด้วยเงื่อนไขต่าง ๆ อยู่ 8 ประการ ดังนี้

1. การได้รับค่าตอบแทนในการทำงานที่เพียงพอและยุติธรรม (adequate and fair compensation) คือ ค่าตอบแทนที่ได้รับจากการปฏิบัติงานนั้น จะต้องมีความเพียงพอในการดำรงชีวิต ตามมาตรฐานการของอาชีพที่สมเหตุสมผลในสังคมนั้น ๆ สำหรับค่าตอบแทนที่มีความยุติธรรม ก็เกิดจากการเปรียบเทียบค่าตอบแทนจากการทำงานในตำแหน่งหน้าที่และความรับผิดชอบที่คล้ายคลึงกัน หรือเปรียบเทียบจากผลการปฏิบัติงานที่เท่าเทียมกัน

2. สภาพการทำงานที่คำนึงถึงความปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ (safe and healthy working condition) ผู้ปฏิบัติงานไม่ควรอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่ดี ทึ่งต่อร่างกายและการทำงานควรจะมีการกำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมสุขภาพ ซึ่งรวมถึงการควบคุมเกี่ยวกับเสียง การรับกวนทางสายตา

3. ความมั่นคงและความก้าวหน้าในงาน (growth and security) การให้ความสนใจการให้พนักงานได้รักษาหรือเพิ่มความสามารถในการทำงานของเขามากกว่าที่จะเคยเป็นผู้นำให้เขาทำตาม จะต้องมีการมอบหมายงานใหม่หรืองานที่ต้องใช้ความรู้และทักษะที่เพิ่มขึ้นอีกในอนาคต จะต้องเปิดโอกาสให้มีการพัฒนาภายในองค์การในสายงาน รวมถึงสามารถในครอบครัวด้วย

4. โอกาสในการพัฒนาความสามารถของบุคคล (development of human capacities) คือ โอกาสในการพัฒนาและการใช้ความสามารถของพนักงานในการปฏิบัติงานตามทักษะและความรู้ที่มี ซึ่งจะทำให้พนักงานรู้สึกว่าตนมีคุณค่าและรู้สึกท้าทายในการทำงาน ได้ใช้ความสามารถในการทำงานเต็มที่ รวมทั้งความรู้สึกว่ามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน

5. การบูรณาการทางสังคม หรือ การทำงานร่วมกัน (social integration) คือการที่ผู้ปฏิบัติงานรู้สึกว่ามีคุณค่า ได้รับการยอมรับ และร่วมมือกันทำงานจากกลุ่มเพื่อร่วมงาน รู้สึกว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มเพื่อร่วมงาน มีการเปิดเผยตนเอง มีบรรยายกาศในการทำงานที่ดี ไม่มีการแบ่งขั้นวรรณะในหน่วยงาน ปราศจากการเมืองคติและการทำลายซึ่งกันและกัน

6. ประชาธิปไตยในองค์การ (constitutionalism) คือ พนักงานมีสิทธิอะไรบ้างและจะปกป้องสิทธิของตนเอง ได้อย่างไร ทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับวัฒนธรรมขององค์กรนั้น ๆ ว่ามีความเคารพในสิทธิส่วนตัวมากน้อยเพียงใด ยอมรับในความขัดแย้งทางความคิด รวมทั้งวางแผนการให้ผลตอบแทนที่ยุติธรรมแก่พนักงาน และมีการจัดเตรียมงานให้เกิดความหมายส่วนตัวและความสัมพันธ์กัน

7. ความสมดุลระหว่างงานกับชีวิตส่วนตัว (total life space) คือ บุคคลจะต้องจัดความสมดุลให้เกิดขึ้นในชีวิต โดยจะต้องจัดสรรงบทบาทให้สมดุล ได้แก่ การแบ่งเวลา อาชีพ การเดินทาง ซึ่งจะต้องมีสัดส่วนที่เหมาะสมระหว่างการใช้เวลาทำงานของตนเองและครอบครัว รวมทั้งความก้าวหน้าในอาชีพ

8.ลักษณะงานที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม (social relevance) คือ การที่พนักงานมีความรู้สึกว่า กิจกรรมหรืองานที่ทำนั้นเป็นประโยชน์ต่อสังคม มีความรับผิดชอบต่อสังคม รวมทั้งองค์การของตนได้ทำประโยชน์ให้กับสังคม เป็นการเพิ่มคุณค่าความสำคัญของอาชีพและเกิดความรู้สึกภูมิใจในองค์การของตนเอง ตัวอย่างเช่น ความรู้สึกของพนักงานที่รับรู้ว่าหน่วยงานของตนมีความรับผิดชอบต่อสังคมในด้านการผลิต การกำจัดของเสีย วิธีการด้านการตลาด การฝึกปฏิบัติงาน และการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ด้านการเมืองและอื่น ๆ

Huse and Cumming (1985 อ้างถึงใน พรสาห หุ่นนิรันดร์ 2541 : 32-33) ได้เสนอลักษณะที่สำคัญที่ประกอบขึ้นเป็นคุณภาพชีวิตการทำงานว่ามี 8 ด้าน คือ

1.ผลตอบแทนที่ยุติธรรมและเพียงพอ (adequate and fair compensation) หรือรายได้และผลประโยชน์ตอบแทน หมายถึง การได้รับรายได้และผลตอบแทนที่เพียงพอและสอดคล้องกับมาตรฐานผู้ปฏิบัติงานรู้สึกว่ามีความเหมาะสมและเป็นธรรมเมื่อเทียบกับรายได้จากการอื่น ๆ

2.สภาพการทำงานที่ปลอดภัยไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (safe and healthy environment) หมายถึง การที่พนักงานได้ปฏิบัติงานในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม สถานที่ทำงานไม่ได้ส่งผลเสียต่อสุขภาพและไม่เสี่ยงอันตราย

3.การพัฒนาศักยภาพของผู้ปฏิบัติงาน (development of human capacities) หรือโอกาสพัฒนาศักยภาพ หมายถึง การที่ผู้ปฏิบัติงานได้มีโอกาสพัฒนาปัจจุบันและความสามารถของตนเองจากงานที่ทำโดยพิจารณาจากลักษณะงานที่ปฏิบัติ ได้แก่งานที่ได้ใช้ทักษะและความสามารถหลากหลาย งานมีความท้าทาย งานที่ผู้ปฏิบัติงานมีความเป็นตัวของตัวเองในการทำงาน งานที่ได้รับการยอมรับว่ามีความสำคัญ และงานที่ผู้ปฏิบัติงานได้รับทราบผลการปฏิบัติงาน

4.ความก้าวหน้า (growth) หมายถึง การที่ผู้ปฏิบัติงานมีโอกาสที่จะก้าวหน้าในอาชีพ และตำแหน่งอย่างมั่นคง

5.สังคมสัมพันธ์ (social integration) การที่ผู้ปฏิบัติงานเป็นที่ยอมรับของผู้ร่วมงาน ที่ทำงานมีบรรยากาศเป็นมิตร มีความอบอุ่นเอื้ออาทร ปราศจากการแบ่งแยกเป็นหมู่เหล่า ผู้ปฏิบัติงานได้รับการยอมรับและมีโอกาสสัมพันธ์กับผู้อื่น

6.ลักษณะการบริหารงาน (constitutionalism) หมายถึง การมีความยุติธรรมในการบริหารงาน มีการปฏิบัติต่อบุคลากรอย่างเหมาะสม พนักงานได้รับการเคารพในสิทธิและความเป็นปัจเจกบุคคล ผู้บังคับบัญชายอมรับฟังความคิดเห็นของพนักงาน บรรยากาศขององค์การมีความเสมอภาคและยุติธรรม

7.ภาวะอิสระทางงาน (total life space) หมายถึง ภาวะที่บุคคลมีความสมดุลในช่วงของชีวิตระหว่างปฏิบัติงานกับช่วงเวลาอิสระทางงาน มีช่วงเวลาที่ได้ถูกลายเครียดจากหน้าที่ความรับผิดชอบ

8.ความภูมิใจในองค์การ (organizational pride) หมายถึง ความรู้สึกของพนักงานที่มีความภูมิใจที่ได้ปฏิบัติงานในองค์การที่มีชื่อเสียงและได้รับรู้ว่าองค์การทำงานอย่างประযิชน์และรับผิดชอบต่อสังคม

Bruce and Blackburn (1992 อ้างถึงใน ภูวนัย น้อยวงศ์ 2541 : 16-17) ได้ให้บรรณะเกี่ยวกับองค์ประกอบที่สำคัญของคุณภาพชีวิตการทำงาน มีดังต่อไปนี้

- 1.ค่าตอบแทนที่เป็นธรรมและเพียงพอ
- 2.สภาพการทำงานที่ปลอดภัยและไม่ทำลายสุขภาพ
- 3.การมีโอกาสในการพัฒนาความสามารถโดยทำงานที่มีความหมายและแสวงหาแนวทางใหม่ ๆ ในการทำงาน
- 4.ความก้าวหน้าและความมั่นคงซึ่งหมายรวมถึงโอกาสในการพัฒนาความรู้ ทักษะและความสามารถ รวมทั้งรู้สึกถึงความมั่นคงในการทำงาน
- 5.การบูรณาการทางสังคม ซึ่งหมายถึงการมีโอกาสได้มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างพนักงานและผู้บริหาร
- 6.การที่พนักงานทำงานในสภาพการทำงานที่ปราศจากความวิตกกังวล และการมีโอกาสก้าวหน้าอย่างเท่าเทียมกัน
- 7.การมีเวลาว่าง หมายถึง ความสามารถในการแบ่งเวลาให้กับเรื่องส่วนตัวและงานได้อย่างเหมาะสม
- 8.การยอมรับทางสังคม คือ มีความภูมิใจต่องานที่รับผิดชอบและต่อนายจ้าง จากความหมายและองค์ประกอบของนักวิชาการที่ได้กล่าวถึงข้างต้นโดยภาพรวมแล้ว องค์ประกอบต่าง ๆ เหล่านี้จะสอดคล้องและสนับสนุนแนวคิดของ Richard E. Walton ซึ่งศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานที่ประกอบด้วย 8 ด้าน ดังนี้

1. ด้านค่าตอบแทนที่ยุติธรรมและเพียงพอ
2. ด้านสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ
3. ด้านการพัฒนาความสามารถของบุคคล
4. ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน
5. ด้านการบูรณาการทางสังคม
6. ด้านประชาธิปไตยในองค์การ

7. ด้านความสมคุคระหว่างชีวิตงานกับชีวิตด้านอื่น ๆ
8. ด้านการเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสังคม

2. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตการทำงาน

คุณภาพชีวิตการทำงานมีความเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจโดยการสร้างแรงจูงใจในการทำงานให้กับพนักงานเป็นสิ่งสำคัญที่จะส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพชีวิตการทำงาน ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้เสนอทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการทำงาน ไว้มากมายที่สำคัญได้แก่

2.1 ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของอับราฮัม เอช มาสโลว์ (Motivation Theory, Abraham H.Maslow Theory)

นักจิตวิทยา อับราฮัม เอช มาสโลว์ (Maslow,1987 : 35-47 และรายี อิสิชัยกุล 2544 : 283-284) ได้กล่าวไว้ว่ามนุษย์ทุกคนมีความต้องการและมีความต้องการอยู่ตลอดเวลา เป็นความต้องการที่จะได้รับการตอบสนอง โดยการทำงาน ซึ่งความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้วจะไม่มีความหมายสำหรับบุคคลคนนั้นต่อไป

ลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์ประกอบด้วยความต้องการ 5 ประเภท ดังนี้

1. ความต้องการทางร่างกาย (Physiological Needs) ได้แก่ ความต้องการพื้นฐานของมนุษย์เพื่อดำรงชีวิต เช่น น้ำ อาหาร ที่อยู่อาศัย อากาศ

2. ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย (Safety and Security Needs) ได้แก่ ความต้องการความปลอดภัยจากอันตราย เช่น ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ตลอดจนความปลอดภัยจากความไม่มั่นคงหรือความวิตกกังวลที่อาจเกิดขึ้น ได้จากการทำงาน

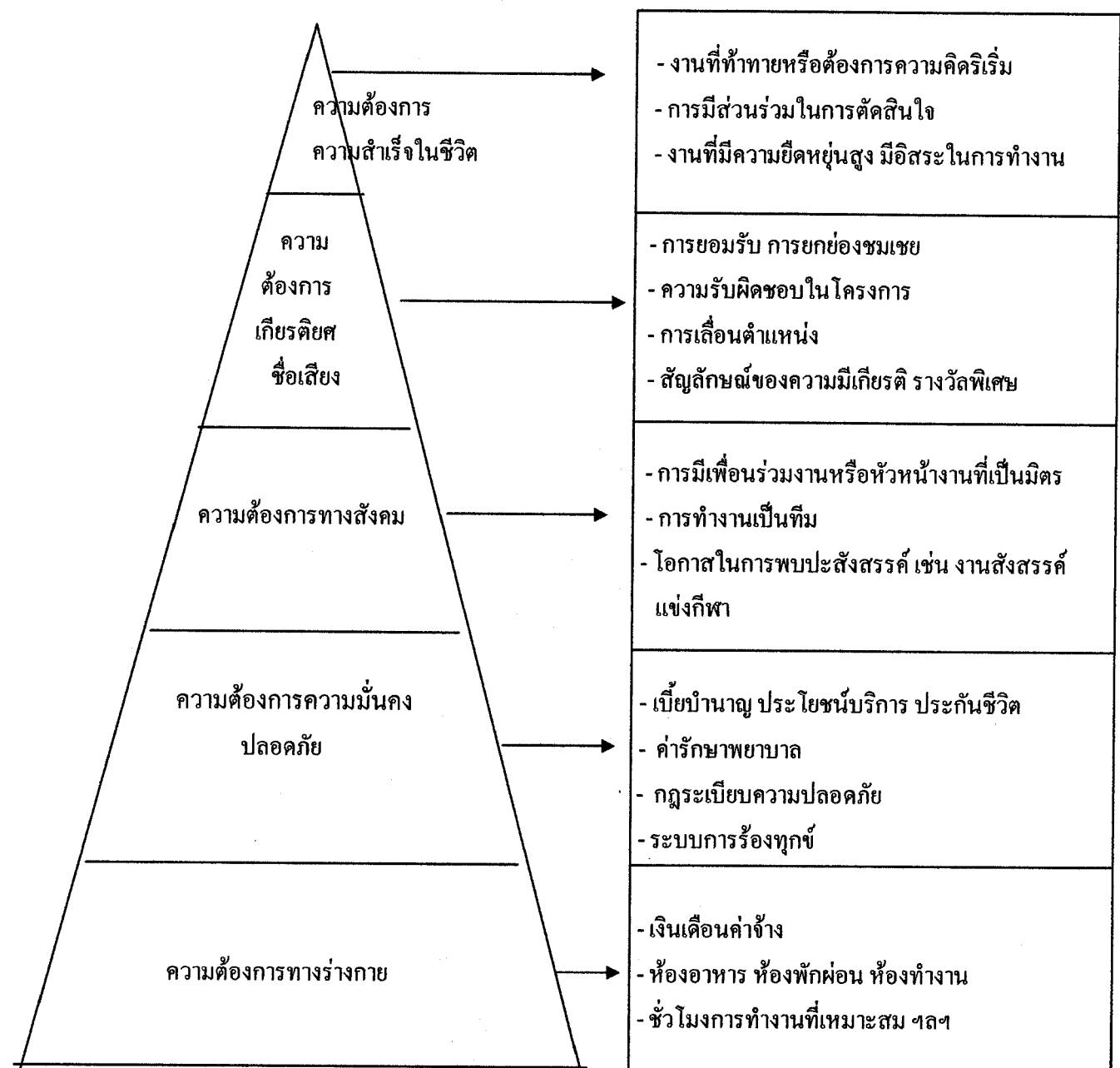
3. ความต้องการทางสังคม (Social or Belongingness Needs) ได้แก่ ความต้องการทางสังคมหรือความสัมพันธ์กับผู้อื่น รวมทั้งความต้องการความรัก และการเป็นส่วนหนึ่งของสังคม หรือที่ทำงาน

4. ความต้องการเกียรติยศชื่อเสียง (Esteem Needs) ความต้องการให้ผู้อื่นยอมรับนับถือ และความต้องการได้รับการยกย่องสรรเสริญ มีชื่อเสียงเกียรติยศ โดยการสร้างผลลัพธ์ของงานให้เกิดคุณค่าและชื่อเสียง

5. ความต้องการความสำเร็จในชีวิต (Self-Actualization Needs) ได้แก่ ความต้องการใช้ศักยภาพสูงสุดที่มีอยู่ให้เกิดผลสำเร็จตามที่นึกคิดหรือเป็นดังที่คาดหวัง ความต้องการความสำเร็จ

ในชีวิตเป็นความต้องการพิเศษที่มนุษย์คาดหวังและอาจเป็นไปได้ยากและหากบุคคลใดบรรลุความต้องการขั้นนี้จะได้รับการยกย่องว่าเป็นบุคคลพิเศษ

มาสโลว์กล่าวว่า ความต้องการระดับหนึ่งควรได้รับการตอบสนองก่อน และเมื่อความต้องการระดับนั้นได้รับการตอบสนองแล้วความต้องการนั้นๆจะไม่จูงใจบุคคลให้แสดงพฤติกรรมที่ต้องการต่อไป ผู้บริหารต้องจูงใจด้วยการตอบสนองความต้องการในระดับสูงขึ้นไปดังนั้น ผู้บริหารพึงตอบสนองความต้องการของพนักงานให้ถูกระดับ โดยพิจารณาว่าพนักงานคนใดมีความต้องการอยู่ในระดับใด ตัวอย่างการตอบสนองความต้องการของพนักงานปรากฏในภาพที่ 2.1 จะเห็นได้ว่าการตอบสนองความต้องการระดับสูงเป็นเรื่องยากที่สุดสำหรับผู้บริหารเนื่องจากผู้บริหารจะมีความยากลำบากในการวิเคราะห์ว่าพนักงานคนใดมีศักยภาพ และความพร้อมที่จะก้าวไปสู่ระดับสูงต่อไป

ภาพที่ 2.1 ตัวอย่างการตอบสนองความต้องการของพนักงานตามทฤษฎีของมาสโลว์
ที่มา : รายี อิสิชัยกุล 2544 : 283

2.2.ทฤษฎีสองปัจจัยของไฮร์สเบอร์ก (Two-Factor Theory)

นักจิตวิทยา เฟรดเดอริก เฮอร์สเบอร์ก (Herzberg,1992 :159-178 อ้างถึงในราณี อิสิชัย กล 2544 : 288) ได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการ และเสนอแนวคิดการแยกปัจจัยสองอย่างที่เกี่ยวกับแรงจูงใจออกจากกันซึ่ง เฮอร์สเบอร์ก เรียกว่า ปัจจัยนำบัด (Hygiene factors) กับปัจจัยจูงใจ (Motivation factors) มีสมมติฐานว่าการได้รับการตอบสนองความต้องการบางอย่างนั้น เป็นแต่เพียงช่วยป้องกันการร้องเรียนหรือลดความไม่พึงพอใจบางอย่าง แต่ไม่จำเป็นว่าการได้รับการตอบสนองความต้องการบางอย่าง จะเป็นการช่วยเพิ่มพลังแรงจูงใจในการทำงาน และสิ่งนี้ก็คือ ปัจจัยจูงใจที่แท้จริง เฮอร์สเบอร์ก ได้แยกปัจจัยดังกล่าวออกเป็น 2 ชนิด ดังนี้

1. ปัจจัยนำบัด หมายถึง ปัจจัยที่ไม่เกี่ยวข้องกับตัวงานที่ทำโดยตรงได้แก่ เงินเดือน สวัสดิการ ความมั่นคง สภาพการทำงาน ความสัมพันธ์ในหน่วยงาน กระบวนการปฏิบัติในหน่วยงาน นโยบายและการบริหาร ฯลฯ ถึงเหล่านี้ให้ผลเพียงแค่ทำให้คนทำงานเริ่มเปลี่ยนแปลงทัศนคติจาก “การไม่อยากทำงาน” มาสู่ทัศนคติ “อยากทำงาน” เท่านั้น

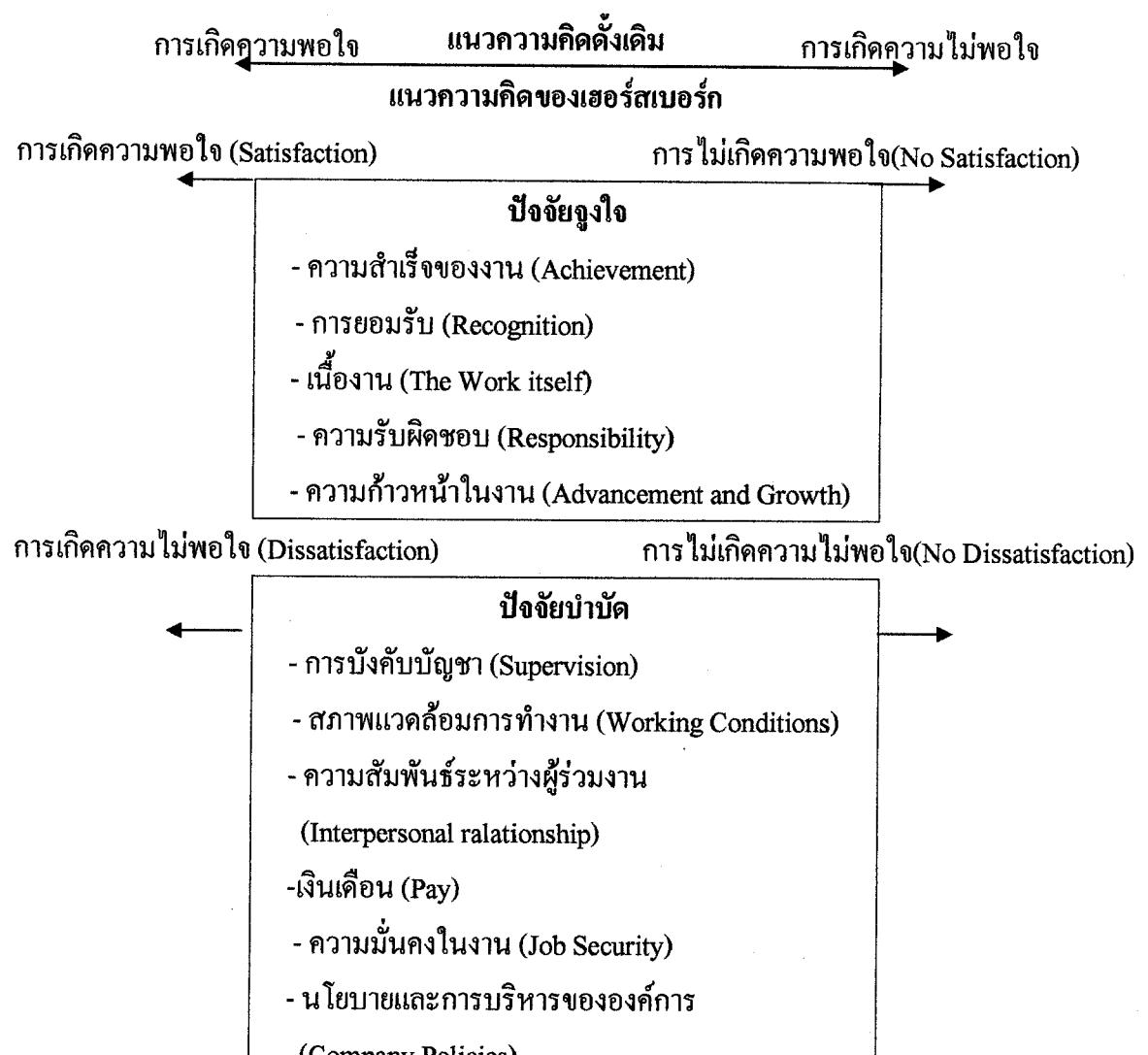
2. ปัจจัยจูงใจ หมายถึง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวงานที่ทำซึ่งทำให้เกิดแรงจูงใจในการทำงานมีความพึงพอใจในงานนั้น ได้แก่ ความสำเร็จในงาน การยอมรับนับถือในผลงาน ความรับผิดชอบที่เพิ่มขึ้น ความก้าวหน้าในงาน งานที่มีลักษณะท้าทาย เป็นต้น

เป็นที่น่าสังเกต “ปัจจัยจูงใจ” เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวงาน ส่วน “ปัจจัยนำบัด” เป็นปัจจัยจูงใจให้บุคคลทำงานโดยมีผลผลิตสูง

ดังนั้น ทฤษฎีของไฮร์สเบอร์กสามารถสรุปประเด็นที่สำคัญได้ดังนี้

1. ปัจจัยที่เรียกว่า “ปัจจัยจูงใจ” เท่านั้น ที่จะนำไปสู่ความพึงพอใจในงานที่แท้จริง
2. ตัวงานนั้นเองที่เป็นสิ่งจูงใจคนได้สำคัญยิ่งกว่าสภาพแวดล้อมของงาน
3. การให้ความสนใจต่อปัจจัยนำบัดจะสามารถช่วยลดความไม่พอใจที่จะทำงานแต่ไม่สามารถสร้างความพอใจที่แท้จริง
4. ปัจจัยนำบัดเป็นความต้องการที่ไม่มีวันสิ้นสุด มีแต่จะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ และไม่สามารถสร้างความพึงพอใจที่แท้จริงได้
5. ในทุกรอบดับผู้ปฏิบัติงานจะมีความพึงพอใจอย่างแท้จริงเมื่อเขารู้ว่างานนั้นมีความหมายและเป็นสิ่งที่ท้าทายสำหรับเขา
6. ผลกระทบที่ฝ่ายบริหารจะเห็นได้คือ 2 ปัจจัยนี้ออกจากกัน คือการขาดความเข้าใจในปัญหาที่แท้จริงของผู้ปฏิบัติงาน และทำให้เลือกแนวทางการจูงใจไม่ถูกต้อง

ดังนั้น เออร์สเบอร์ก จึงสรุปว่า กลุ่มปัจจัยสองกลุ่มดังกล่าวจะเกี่ยวข้องหรือมีความสัมพันธ์ กับความรู้สึกที่แตกต่างกัน 2 แบบ คือ ผู้ถูกสัมภาษณ์เสนอว่า เงินเดือนที่ต่างจะเป็นสาเหตุของการ เกิดความไม่พอใจ แต่ก็ไม่ได้หมายความว่า เงินเดือนที่สูงจะเป็นสาเหตุของความรู้สึกพอใจ เพราะ สาเหตุหรือปัจจัยของความพอใจจะเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ของคนต่องาน เช่น ความสำเร็จของ งาน หรือการยอมรับในผลงาน เป็นต้น จะเห็นได้ว่าแนวความคิดของเออร์สเบอร์กจะแตกต่างจาก แนวความคิดดังเดิมที่ว่ามีแต่ปัจจัยที่ทำให้เกิดความพอใจและตรงกันข้ามปัจจัยที่ทำให้เกิดความไม่ พอใจ สรุปแนวความคิดของทฤษฎีสองปัจจัยหรือทฤษฎีสองโครงสร้าง (Dual-Structure Theory) ได้ดังภาพที่ 2.2

ภาพที่ 2.2 แนวความคิดของทฤษฎีสองปัจจัยของเออร์สเบอร์ก

ที่มา : รายละเอียด 2544 : 289

2.3 ทฤษฎีการเสริมแรงของสกินเนอร์ (Reinforcement Theory)

นักจิตวิทยา บี.เอฟ. สกินเนอร์ (B.F.Skinner, อ้างถึงในรายชื่อ วิศวกรรมศาสตร์ 2544 : 307) ได้กล่าวไว้ว่า ทฤษฎีการเสริมแรงจะใช้ศึกษาปัจจัยภายนอกหรือผลจากสภาพแวดล้อมว่ามีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคล โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ ทฤษฎีการเสริมแรงมีพื้นฐานมาจากแนวคิดที่เรียกว่ากฎของผล ที่มีสมนตฐานว่าบุคคลนักจะทำซ้ำพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดผลลัพธ์ที่น่าพอใจและจะไม่ทำซ้ำพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ไม่น่าพอใจ สกินเนอร์เสนอแนะเทคนิคการเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลการในองค์การ โดยใช้หลักการเสริมแรง เพื่อเสริมแรงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ และไม่เสริมแรงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ การเสริมแรงในองค์การแบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ การเสริมแรงทางบวก การเสริมแรงทางลบ การระงับ และการลงโทษ

1. การเสริมแรงทางบวก (Positive Reinforcement) : เพิ่มความถี่หรือระดับของพฤติกรรมที่ต้องการ โดยการให้รางวัลหรือผลลัพธ์ที่น่าพอใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน ประเภทของตัวเสริมแรง ได้แก่

- ตัวเสริมแรงที่เป็นสิ่งของ (Material Reinforcer) การให้รางวัลที่เป็นสิ่งของ
- ตัวเสริมแรงทางสังคม (Social Reinforcer) คำพูด การแสดงออกทางท่าทาง การช่วยเหลือ
- ตัวเสริมแรงที่เป็นกิจกรรม (Activity Reinforcer) จัดกิจกรรมกระตุ้นผลงานคี
- ตัวเสริมแรงที่เป็นเม็ดบรรจุ (Token Reinforcer) ดาว คุปอง โบนัส เงินเดือน เพิ่มขึ้นตามแต่เป็นต้น

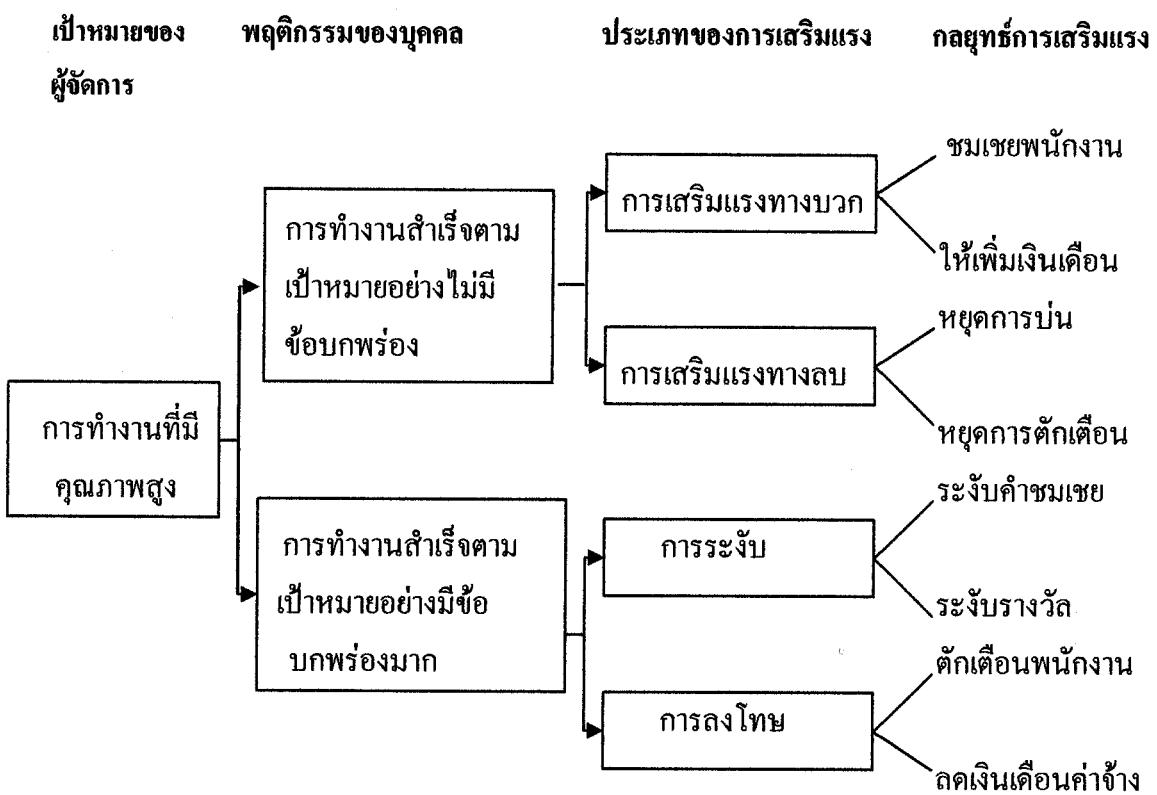
2. การเสริมแรงทางลบ (Negative Reinforcement) : ทำพฤติกรรมดังกล่าว แล้วสามารถหลีกหนีจากสิ่งที่เราไม่พอใจได้ (เพิ่มความถี่) เช่น หลีกเลี่ยงการพูดตะโกนเมื่อพนักงานทำงานล่าช้า หยุดการว่ากล่าวตักเตือนเรื่องการทำงานช้าหรือเลือยชาของพนักงาน

3. การระงับ (Extinction) : การลดหรือจำกัดความถี่ของพฤติกรรมที่ไม่ต้องการ โดยการยกเลิกผลที่น่าพอใจที่เกิดขึ้นกับผู้ปฏิบัติงาน เช่น ผู้จัดการสังเกตเห็นว่ามีพนักงานคนหนึ่งสร้างความวุ่นวายได้รับความเห็นชอบจากเพื่อนพนักงาน ผู้จัดการจะดำเนินการให้เพื่อนร่วมงานหยุดการให้ความเห็นชอบ เพื่อระงับการสร้างความวุ่นวาย

4. การลงโทษ (Punishment): การลดหรือจำกัดความถี่ของพฤติกรรมที่ไม่ต้องการ โดยการที่ให้เกิดผลที่ไม่น่าพอใจแก่พนักงาน เช่น ลดค่าจ้างแก่พนักงานที่มาสายบ่อย การลงโทษอาจมีตั้งแต่การตักเตือนคำว่าชา ลายลักษณ์อักษร การลดเงินเดือน การลดสิทธิประโยชน์ การให้ออก และการไล่ออก ข้อเสนอแนะในการลงโทษ ได้แก่

- ทำทันทีหรือเร็วที่สุด เมื่อพฤติกรรมที่ไม่ต้องการเกิดขึ้น
- ควรให้ผู้ถูกลงโทษรู้ว่าพฤติกรรมใดที่ถูกลงโทษและ เพราะเหตุใด
- ควรใช้การลงโทษควบคู่กับการเสริมแรงทางบวก
- การลงโทษควรเป็นวิธีสุดท้าย ถ้าไม่จำเป็นไม่ควรใช้การลงโทษ

การเสริมแรง ทั้ง 4 ประเภท จะช่วยให้เกิดประโยชน์ต่อการบริหาร หากผู้บริหารสามารถใช้กับสถานการณ์ที่ถูกต้อง เช่น การเสริมแรงทางบวกและการเสริมแรงทางลบใช้สำหรับการเพิ่มความถี่ของพฤติกรรมที่ต้องการ ส่วนการระจับและการลงโทษใช้สำหรับลด หรือจำกัดความถี่ของพฤติกรรมที่ไม่ต้องการ กล่าวโดยสรุป เทคนิคการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในองค์กรที่ควบคุมการเสริมแรง ทั้ง 4 ประเภท ดังกล่าวและก่อให้เกิดกลยุทธ์การเสริมแรง pragmatism ภาพที่ 2.3

ภาพที่ 2.3 ตัวอย่างกลยุทธ์การเสริมแรงของเทคนิคการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในองค์กร
ที่มา : รายวิชาระบบที่ 2544 : 307

3 สภาพทั่วไปของบริษัท ไทยอิเลสติก จำกัด

3.1 ข้อมูลพื้นฐานของ บริษัท ไทยอิเลสติก จำกัด

บริษัท ไทยอิเลสติก จำกัด (Thai Elastic Co.,Ltd.) เป็นบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมสิ่งทอ จดทะเบียนเป็นบริษัทจำกัด เมื่อปี พ.ศ.2509 ด้วยทุนจดทะเบียนเริ่มต้นที่ 7.5 ล้านบาท ตั้งอยู่ที่ 11/1 หมู่ 8 ถนนติวนันท์ ตำบลบางปูด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี อุปกรณ์ที่ 30 ไร่เศษ ซึ่งบริษัทมีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่ ชั้น 2 ของอาคารที่ 1

- พ.ศ.2509 เริ่มเปิดดำเนินกิจการ
- พ.ศ.2524 ได้รับรางวัล International Asia Award กรุงเทพมหานคร
- พ.ศ.2525 ได้รับรางวัล International Asia Award กรุงเทพมหานคร
- พ.ศ.2532 ได้รับรางวัล International Asia Award สิงคโปร์
- พ.ศ.2539 ลงทุนในบริษัท ทีแอลที ไฮลดิ้ง จำกัด
- พ.ศ.2541 เพิ่มงบลงทุนในบริษัท ทีแอลที ไฮลดิ้ง จำกัด
- พ.ศ.2545-50 ลงทุนในตลาดหลักทรัพย์

บริษัทมีผลิตภัณฑ์ที่ทำการผลิตดังนี้

1. สายยางยืดถัก (Elastic Braid) ผลิตเพื่อใช้กับผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าสำหรับเด็ก, ขอบเอว กางเกงนอนทั้งเด็กและผู้ใหญ่ ขอบเอวและขอบขาชุดชั้นในสุภาพบุรุษและสตรี และอื่น ๆ ตามความต้องการของลูกค้า

2. สายยางยืดทอง (Elastic Webbing) ผลิตเพื่อใช้เป็นส่วนประกอบของชุดชั้นใน สุภาพบุรุษและสตรี เสื้อผ้าสำหรับเด็กและผู้ใหญ่ และอุปกรณ์เครื่องใช้ต่าง ๆ ตามความต้องการของลูกค้า

3. เส้นยางยืดและแถบยางยืด (Rubber Thread and Rubber Tape) ผลิตเพื่อใช้เป็นส่วนของชุดชั้นใน สายยางยืดถักและผู้ใหญ่ (Diaper) ส่วนที่ต้องใช้ยางยืด ขอบขา กางเกงใน สุภาพบุรุษ ชุดว่ายน้ำที่ต้องใช้ยางยืดเป็นส่วนประกอบ ขอบหนากลุ่มผ้าอ่อนน้ำ ขอบหนากลุ่มผ้าอ่อนน้ำ รวมทั้งยังเป็นวัสดุที่ใช้ในการผลิตผลิตภัณฑ์ ยางยืดถัก ยางยืดทอง และเส้นยางหุ้มอีกด้วย

ลูกค้าของบริษัทส่วนใหญ่กว่า 90% อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรม ซึ่งปัจจุบันประสบปัญหาไม่สามารถปรับราคาขายสินค้าของตัวเองให้สูงขึ้นตามสภาพเศรษฐกิจได้ ทางออกของลูกค้าก็คือการลดต้นทุน โดยการเร่งต่อรองราคากับบริษัท นอกจากนั้นยังพยายามที่จะหาแหล่งวัสดุดีบอื่น เพื่อทดแทนสินค้าของบริษัท จากสภาพดังกล่าวทำให้บริษัท ต้องพยายามบริหารต้นทุนและราคาขาย รวมทั้งความสัมพันธ์กับลูกค้า และยังต้องเร่งพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ออกสู่ตลาดทั้งยังต้องหาลูกค้ารายใหม่อย่างเร่งด่วนและต่อเนื่อง เพื่อลดความเสี่ยงในเชิงธุรกิจโดยลูกค้าเป้าหมายแบ่งได้เป็น 2 ประเภทคือ

1.ตลาดในประเทศไทย ประกอบด้วยโรงงานผู้ผลิต ผู้ขายส่งและผู้ขายปลีก มีสัดส่วนการจำหน่าย 40%

2.ตลาดต่างประเทศ ประกอบด้วยโรงงานผู้ผลิตเลือกซื้อ โรงงานผู้ผลิตผ้าอ้อมสำเร็จรูป และผู้ค้าคนกลางในประเทศเยอรมนี ออสเตรเลีย ช่องกง แคนาดา และนิวซีแลนด์ มีสัดส่วนการจำหน่าย 60%

3.2 โครงสร้างองค์การ

บริษัท ไทยอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด จัดโครงสร้างองค์การ แบ่งออกเป็น 8 ฝ่าย ดังนี้

1.ฝ่ายโรงทอ1 มีหน้าที่รับผิดชอบในการผลิตสินค้าคือสายยางยีดถักและสายยางยีดหอ ผลิตภัณฑ์ที่บริษัทได้ทำการผลิตนี้ส่วนใหญ่จะผลิตตามคำสั่งซื้อของลูกค้าโดยสินค้าที่ผลิตได้จะจัดจำหน่ายภายในประเทศไทย

2.ฝ่ายโรงทอ2 มีหน้าที่รับผิดชอบในการผลิตสินค้าคือ เส้นยางยีดและແບบยางยีด ผลิตภัณฑ์ที่บริษัทได้ทำการผลิตนี้ส่วนใหญ่จะผลิตตามคำสั่งซื้อของลูกค้าโดยสินค้าที่ผลิตได้จะส่งออกไปยังต่างประเทศ

3.ฝ่ายบรรจุ1 มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำหีบห่อของสินค้าคือสายยางยีดถักและสายยางยีดหอเพื่อบรรจุภัณฑ์ที่ได้มาตรฐานพร้อมในการจัดจำหน่ายทั่วโลกในประเทศไทยและต่างประเทศ

4.ฝ่ายบรรจุ2 มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำหีบห่อของสินค้าคือเส้นยางยีดและແບบยางยีดเพื่อบรรจุภัณฑ์ที่ได้มาตรฐานพร้อมในการจัดจำหน่ายทั่วโลกในประเทศไทยและต่างประเทศ

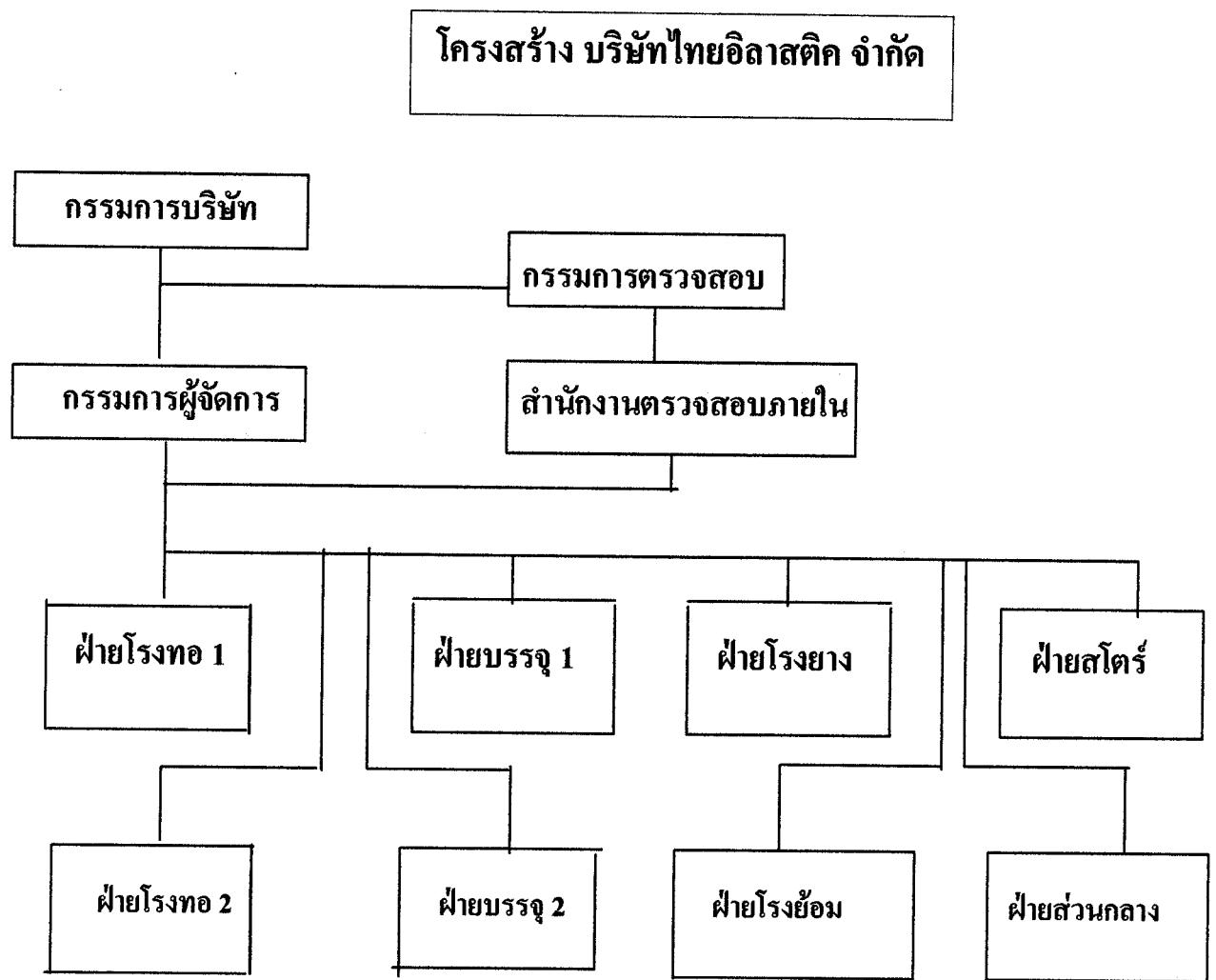
5.ฝ่ายโรงยาง มีหน้าที่รับผิดชอบในการรีดยางและตัดยางให้ได้ขนาดเหมาะสมตามคำสั่งของหัวหน้างานฝ่ายโรงทอ 1 และ โรงทอ 2

6.ฝ่ายโรงย้อม มีหน้าที่รับผิดชอบในการย้อมเส้นด้ายให้เป็นไปตามสีที่ลูกค้าต้องการคือการย้อมให้ได้สีตามคำสั่งซื้อของลูกค้าเพื่อนำเส้นด้ายที่ได้ไปเปรียบเทียบกับสีของลูกค้าแล้วจึงนำมาสู่กระบวนการผลิตต่อไป

7.ฝ่ายสโตร์ มีหน้าที่รับผิดชอบในการซ่อมบำรุงและควบคุมวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ

8.ฝ่ายส่วนกลาง มีหน้าที่รับผิดชอบในการควบคุมเรื่องทั่วไปภายในบริษัท เป็นศูนย์กลางในการติดต่องาน และประสานงานกันภายในบริษัท

โครงสร้างองค์การของบริษัท ไทยอิเล็กทรอนิก จำกัด แสดงในภาพที่ 2.4

ภาพที่ 2.4 โครงสร้างบริษัทไทยอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด

4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

มีผู้ศึกษาและทำวิจัยในเรื่องคุณภาพชีวิตการทำงานค่อนข้างมากโดยจะแตกต่างกันในแต่ละหน่วยงาน หรือ แต่ละองค์การเท่านั้น ส่วนใหญ่ผู้วิจัยต้องการศึกษาถึงระดับคุณภาพชีวิตการทำงาน และระดับความผูกพันต่อองค์การ ดังนี้

4.1 งานวิจัยในประเทศไทย

ภัตรา หิรัญรัตนพงษ์ (2542:บกคดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องคุณภาพชีวิตการทำงาน กับความผูกพันต่อองค์การ : ศึกษากรณี บริษัท ไคกิน อินดัสทรีส์ (ประเทศไทย) จำกัด ผลการวิจัยพบว่า 1) พนักงานที่มีระดับการศึกษาสูงจะมีคุณภาพชีวิตการทำงานทึ้งที่เป็นจริงและคาดหวังสูง กว่าพนักงานที่มีระดับการศึกษาต่ำ แต่ไม่ถึงกับมีนัยสำคัญทางสถิติ และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตามลำดับ 2) พนักงานที่มีอายุมาก อายุงานน้อย และสมรสแล้วจะมีคุณภาพชีวิตการทำงานทึ้งที่ เป็นจริงและคาดหวังสูงกว่าพนักงานที่มีอายุน้อย อายุงานมาก และโสด แต่ไม่ถึงกับมีนัยสำคัญทาง สถิติ 3) พนักงานที่มีอายุมาก อายุงานมาก และสมรสแล้วจะมีความผูกพันต่อองค์การสูงกว่า พนักงานที่มี อายุน้อย อายุงานน้อย และโสด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .003,001 และ .08 ตามลำดับ และพนักงานที่มีระดับการศึกษาสูงจะมีความผูกพันต่อองค์การสูงกว่า พนักงานที่มี ระดับการศึกษาต่ำ แต่ไม่ถึงนัยสำคัญทางสถิติ 4) พนักงานที่มีคุณภาพชีวิตการทำงานทึ้งที่เป็นจริง และคาดหวังสูงจะมีความผูกพันต่อองค์การสูงกว่าพนักงานที่มีคุณภาพชีวิตการทำงานทึ้งที่เป็นจริง และคาดหวังต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และ .002 ตามลำดับ 5) พนักงานที่มีคุณภาพ ชีวิตการทำงานที่เป็นจริงและที่คาดหวังต่างกันน้อยจะมีความผูกพันต่อองค์การสูงกว่าพนักงานที่มี คุณภาพชีวิตการทำงานที่เป็นจริงและที่คาดหวังต่างกันมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประเสริฐ กลินหอม (2543:บกคดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง คุณภาพชีวิตการทำงาน ที่มีผลต่อสุขภาพจิตของพนักงานระดับปฏิบัติการที่ปฏิบัติงานในโรงงานคอนกรีตผสมเสริฐ เครื่อ ชีเมนต์ไทย ผลการวิจัยพบว่า พนักงานระดับปฏิบัติการที่ปฏิบัติงานในโรงงานคอนกรีตผสมเสริฐ เครื่อ ชีเมนต์ไทย มีคุณภาพชีวิตการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง โดยอายุ มีสถานภาพสมรส ทำเล ที่ตั้ง โรงงาน (ภูมิภาค) และรายได้ไม่มีผลทำให้คุณภาพชีวิตการทำงานโดยรวมมีความแตกต่างกัน แต่อายุงานมีผลทำให้คุณภาพชีวิตการทำงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พนักงานมีสุขภาพจิตเฉลี่ยอยู่ในระดับปกติโดยอายุ อายุงาน สถานภาพสมรส ทำเลที่ตั้ง โรงงาน (ภูมิภาค) และรายได้ไม่มีผลทำให้สุขภาพจิตของพนักงานแตกต่างกัน และคุณภาพชีวิตการทำงานมี

ความสัมพันธ์ทางบวกกับสุขภาพจิตด้านอาการทางกาย ความสามารถในการจัดการความวิตกกังวล และความสามารถในการมองเห็นคุณค่าของชีวิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05นอกจากนี้ คุณภาพชีวิตการทำงานด้านความสมดุลของช่วงเวลาทำงานกับเวลาพักผ่อนส่วนตัวและด้านสถานที่ทำงานที่ปลอดภัยสามารถร่วมพยากรณ์สุขภาพจิตของพนักงานได้ถึง 8.4%

ปฐุมมา วงศ์อุ่น (2544:บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานในโรงงานอุตสาหกรรม : ศึกษากรณีบริษัท เอ็นเอ็มบี พรีซิชั่น บอดಲส์ จำกัด ผลการวิจัยพบว่า 1) พนักงานในโรงงานอุตสาหกรรมมีการรับรู้บรรยายกาศองค์การและมีคุณภาพชีวิตการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง 2) พนักงานในโรงงานอุตสาหกรรมที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการทำงานต่างกัน มีการรับรู้บรรยายกาศองค์การไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 3) พนักงานในโรงงานอุตสาหกรรมที่มีตำแหน่งงานต่างกันมีการรับรู้บรรยายกาศองค์การแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) การรับรู้บรรยายกาศองค์การมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานในโรงงานอุตสาหกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .822

ชนัดดา เพ็ชรประยูร (2545:บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานบริษัทผลิตเครื่องใช้ไฟฟ้าภายในบ้าน ผลการวิจัยพบว่า 1) พนักงานมีการรับรู้บรรยายกาศองค์การโดยรวมในระดับค่อนข้างดี มีคุณภาพชีวิตการทำงานโดยรวมในระดับค่อนข้างสูงและมีพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การ โดยรวมในระดับค่อนข้างดี 2) คุณลักษณะส่วนบุคคลที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานได้แก่ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อายุการทำงาน และระดับรายได้ 3) การรับรู้บรรยายกาศองค์การมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพชีวิตการทำงานโดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) คุณภาพชีวิตการทำงานโดยรวม และคุณภาพชีวิตการทำงานด้านสภาพการทำงานปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ ด้านโอกาสในการพัฒนาสมรรถภาพของบุคคล ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน ด้านความสัมพันธ์ทางสังคมในองค์การ ด้านประชาธิปไตยในองค์การ ด้านความสมดุลระหว่างงานกับบทบาทของชีวิตด้านอื่น ๆ และด้านความเกี่ยวข้องทางสังคมของชีวิตการทำงาน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การโดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และคุณภาพชีวิตการทำงานด้านค่าตอบแทนที่เพียงพอและเป็นธรรม ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การโดยรวม ผลการวิจัยครั้งนี้ แสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้บรรยายกาศองค์การ คุณภาพชีวิตการทำงาน และพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การ

พัชญ์สินี ดีผลิต (2545:บหคดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องคุณภาพชีวิตการทำงานกับความผูกพันต่อองค์การ : ศึกษารถมีบริษัท ไทยแอร์พอร์ต กราวด์ เซอร์วิสเซส จำกัด ผลการวิจัยพบว่า พนักงานบริษัท ไทยแอร์พอร์ต กราวด์ เซอร์วิสเซส จำกัด ส่วนใหญ่มีคุณภาพชีวิตในการทำงานทั้ง โดยรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านรายได้และผลประโยชน์ตอบแทน สิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัย และส่งเสริมสุขภาพ ความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน สังคมสัมพันธ์ ด้านธรรมาภูมิในองค์การ ด้านภาวะอิสระจากงานและมีความผูกพันต่อองค์การอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนคุณภาพชีวิตการทำงานด้านโอกาสพัฒนาศักยภาพและด้านความภูมิใจในองค์การอยู่ในระดับสูง ผลการทดสอบสมมติฐาน พนักงานที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีคุณภาพชีวิตการทำงานโดยรวม และคุณภาพชีวิตการทำงานด้านรายได้และประโยชน์ตอบแทน สิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ ความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน สังคมสัมพันธ์ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพบว่าพนักงานที่มีประเภทของงานต่างกันมีคุณภาพชีวิตการทำงานด้านสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพและด้านสังคมสัมพันธ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลอื่น ๆ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส และอาชญากรรม ไม่พบว่ามีคุณภาพชีวิตการทำงานทั้งรายด้านและโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ไม่พบว่าพนักงานที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน แต่พบว่าคุณภาพชีวิตในการทำงานมีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์การอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สรรเทวิญ แซะนูรพา (2545:บหคดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการรับรู้คุณภาพชีวิตการทำงานกับความผูกพันต่อองค์การของพนักงานบริษัทขนส่งสินค้าทางทะเล : ศึกษารถมีบริษัท อิสเทอนมารีไทร์ (ประเทศไทย) จำกัด ผลการวิจัยพบว่า พนักงานบริษัท อิสเทอนมารีไทร์ (ประเทศไทย) จำกัด มีระดับการรับรู้คุณภาพชีวิตการทำงาน และระดับความผูกพันต่อองค์การ อยู่ในระดับปานกลาง ในประเด็นของลักษณะส่วนบุคคลพบว่าสถานภาพสมรส และระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความผูกพันต่อองค์การแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในขณะที่เพศ อายุ และอาชญากรรมที่แตกต่างกัน ไม่พบว่ามีความผูกพันต่อองค์การแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ การรับรู้คุณภาพชีวิตการทำงานมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับความผูกพันต่อองค์การอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อทำการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน พบว่าโอกาส ก้าวหน้าและการพัฒนาความสามารถ ความสมดุลระหว่างงานกับชีวิตส่วนตัว ระดับการศึกษาและค่าตอบแทนที่เพียงพอและเป็นธรรม มีอำนาจร่วมกับพยากรณ์ความผูกพันต่อองค์การ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สาวนิย์ เจริญ (2545:บหคดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานโรงงานเจียระไนเพชร ผลการวิจัยพบว่า 1) คุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานโรงงาน

เจียระไนเพชรอยู่ในระดับปานกลาง 2) พนักงานที่มีอายุ และประสบการณ์ในการทำงานที่ต่างกัน มีคุณภาพชีวิตในการทำงานต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) พนักงานที่มีหัวหน้าระดับต้นที่มีภาวะผู้นำแบบ PM มีคุณภาพชีวิตการทำงานสูงกว่าพนักงานที่มีหัวหน้างานระดับต้นที่มีแบบภาวะผู้นำแบบอื่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นาริสา ทรงพระ (2546:บกคดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องคุณภาพชีวิตการทำงานกับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานระดับปฏิบัติการในโรงงานอุตสาหกรรมอัญมณี และเครื่องประดับในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ ผลการวิจัยพบว่า 1) พนักงานระดับปฏิบัติการ โรงงานอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับมีคุณภาพชีวิตการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง มีความผูกพันต่อองค์กรอยู่ในระดับค่อนข้างสูง 2) พนักงานที่อายุ สถานภาพ การศึกษา และระยะเวลาการปฏิบัติงานต่างกันมีระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานโดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่พนักงานที่มีเพศต่างกันมีระดับคุณภาพชีวิตการทำงานโดยรวมแตกต่างกัน 3) พนักงานที่มีเพศ สถานภาพ ระดับการศึกษา และระยะเวลาการปฏิบัติงานต่างกัน มีระดับความผูกพันต่อองค์กร โดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่พนักงานที่มีอายุต่างกันมีระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานโดยรวมแตกต่างกัน 4) พนักงานที่มีคุณภาพชีวิตการทำงานทั้ง 8 ด้าน คือ คุณภาพชีวิตการทำงานด้านรายได้ และผลตอบแทน คุณภาพชีวิตการทำงานด้านตึงแวดล้อมที่ปลดปล่อยและส่งเสริมสุขภาพ คุณภาพชีวิตการทำงานด้านโอกาสพัฒนาศักยภาพ คุณภาพชีวิตการทำงานด้านความก้าวหน้าและมั่นคงในงาน คุณภาพชีวิตการทำงานด้านสัมพันธภาพในองค์การ คุณภาพชีวิตการทำงานด้านธรรมาภิบาลในองค์การ คุณภาพชีวิตการทำงานด้านความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัว และคุณภาพชีวิตการทำงานด้านความภูมิใจในองค์กรแตกต่างกัน มีระดับความผูกพันต่อองค์กรโดยรวมแตกต่างกัน

อธิวัฒน์ ปรังประโคน (2546 : บกคดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตการทำงานกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท โตโยต้า มอเตอร์ ประเทศไทย จำกัด ผลการวิจัยพบว่า 1) พนักงานบริษัท โตโยต้า มอเตอร์ ประเทศไทยจำกัด ส่วนใหญ่เพศชาย มีอายุระหว่าง 20-30 ปี มีการศึกษาระดับต่ำกว่าอนุปริญญา มีอายุงานมากกว่า 9 ปี ระดับเกรดต่ำกว่าเกรด 4 และพบว่าส่วนใหญ่มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท 2) พนักงานบริษัท โตโยต้า มอเตอร์ ประเทศไทย จำกัด มีคุณภาพชีวิตการทำงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านสิ่งแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะ และด้านความสมดุลระหว่างการดำเนินชีวิตกับการทำงานในระดับสูง และพบว่าพนักงานบริษัทโตโยต้า มอเตอร์ ประเทศไทย จำกัด มีคุณภาพชีวิตการทำงานด้านส่งเสริมการบูรณาการทางสังคมหรือการทำงานร่วมกัน ค่าตอบแทนที่เป็นธรรมและเพียงพอ สิทธิส่วนบุคคล โอกาสในความเจริญก้าวหน้าและมีความมั่นคงในการทำงาน และโอกาสในการพัฒนา

ความรู้ความสามารถในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาโดยรวมพบว่า พนักงานบริษัท โตโยต้า มอเตอร์ ประเทศไทย จำกัด มีคุณภาพชีวิตการทำงานในระดับปานกลาง 3) ความพึงพอใจในปัจจัยอนามัยพบว่า พนักงานบริษัท โตโยต้า มอเตอร์ ประเทศไทย จำกัด มีความพึงพอใจด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และด้านการบังคับบัญชาในระดับปานกลาง ส่วนเรื่องปัจจัยทางใจพบว่า พนักงานบริษัท โตโยต้า มอเตอร์ ประเทศไทย จำกัด มีความพึงพอใจในด้านความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ และด้านความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานในระดับปานกลาง 4) คุณภาพชีวิตการทำงานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 5) พนักงานที่มีอายุ อาชญา ระดับเกรด และเงินเดือนต่างกันจะมีคุณภาพชีวิตการทำงานต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และพนักงานที่มีระดับการศึกษาต่างกันจะมีคุณภาพชีวิตการทำงานต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 6) พนักงานที่เพศ และอายุต่างกันจะมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และพนักงานที่มีอาชญา งานต่างกันจะมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 7) พนักงานที่มีเพศต่างกันมีคุณภาพชีวิตการทำงานไม่ต่างกันและพนักงานที่มีระดับการศึกษา ระดับเกรด และเงินเดือนต่างกันมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานไม่ต่างกัน

วาระ ท้ายมันทิรนันท์ (2547:บกคดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานปฏิบัติการคลังสินค้าการบินไทย ซึ่ง ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพชีวิตการทำงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ความผูกพันต่อองค์กรอยู่ในระดับสูง ระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 7 ด้าน คือ ผลตอบแทนที่ยุติธรรมและเพียงพอ สภาพที่ทำงานปลอดภัยไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ การพัฒนาศักยภาพของผู้ปฏิบัติงาน ความก้าวหน้าในการทำงาน ความมั่นคงในการทำงาน สังคมสัมพันธ์ ลักษณะการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง แต่ด้านภาวะอิสระจากงานอยู่ในระดับสูง ระดับความผูกพันต่อองค์กรทั้ง 4 ด้าน คือ ความจริงรักภักดีต่อองค์กร การทุ่มเทให้กับงาน การยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร ความภาคภูมิใจในองค์กรอยู่ในระดับสูง การทดสอบสมมติฐานพบว่า คุณภาพชีวิตการทำงานมีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กรในระดับปานกลาง ในทิศทางบวก ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.334 ที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

โสภา นิมนานพชรินทร์ (2548 : บกคดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานภายหลังสถานประกอบการนำมาตรฐานแรงงานไทย (มรท.8001-2546) มาปฏิบัติ ผลการวิจัยพบว่า 1) พนักงานระดับปฏิบัติการของสถานประกอบการที่ได้นำมาตรฐานแรงงานไทยมาปฏิบัติ มีคุณภาพชีวิตการทำงานอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างดี 2) วิเคราะห์ความ

คิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างของพนักงานระดับปฏิบัติการในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเกณฑ์คุณภาพชีวิตการทำงานใน 8 ด้าน แล้วพบว่าด้านที่สูงกว่าร้อยละ 50 มี 4 ด้าน คือ ด้านค่าตอบแทนที่ยุติธรรมและเพียงพอ ร้อยละ 68 ด้านสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพร้อยละ 64.8 ด้านโอกาสในการพัฒนาความสามารถของบุคคลร้อยละ 82.4 และด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในการทำงานร้อยละ 68

4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ເຊ່ວຣີບີຣີຕ (Herbert, 1971 : 68) ໄດ້ທໍາການສຶກຍາເກື່ອງກັບຄຸນພາພົມ ຈາກພັດທະນາ ພວກເຮົາ ພວກເຮົາ “ຄຸນພາພົມ” ຂອງບຸກຄຸລະ ມີຄວາມສົມບູຽນໄດ້ນັ້ນຈະຕ້ອງປະກອບດ້ວຍປ້າຈັຍ 4 ດ້ານ ອີ່

- 1.ມີການຕອບສັນຄວາມຕ້ອງການທາງດ້ານຮ່າງກາຍ
- 2.ມີການພັດທະນາຕອນເອງແລະຄວາມເຈົ້າຍຸ່ນຂອງບຸກຄຸລ
- 3.ການມີຄວາມສັນພັນຮ່ອຍ່າງໄກລ໌ຈິດຂອງສາມາຊີກໃນສັງຄົມປະຫຼວງ
- 4.ການຕິດຕ່ອສັນພັນຮ່ອຍ່າງບຸກຄຸລໃນສັງຄົມໃນຈູານະທີ່ຕົນເປັນສາມາຊີກໃນສັງຄົມນັ້ນ

ຢູ່ເນສໂກ (UNESCO ,1978 : 115) ໄດ້ທໍາການວິຈິຍເກື່ອງກັບຄຸນພາພົມຂອງປະຊາກໃນເອເຊີຍໄດ້ພົບວ່າ ມີປ້າຈັຍທີ່ສັນພັນຮ່ອຍ່າງສົມບູຽນ ແລະສ່ວນຜົດຕ່ອງຄຸນພາພົມຂອງປະຊາກວ່າ ປ້າຈັຍເຫັນນັ້ນປະກອບດ້ວຍອາຫານ ສູຂພາພອນນັ້ນ ໂກຫາການ ການສຶກຍາ ສິ່ງແວດ້ອນ ຄວາມມັ້ນຄົງປລອດກັບຂອງປະຊາກ

ມອຣີມານ (Moorman ,1991 : 92) ສຶກຍາ ຕ້າວແປປະຫວ່າງການຮັບຮູ້ຂອງພනັກງານວ່າໄດ້ຮັບການປົງປັງຈາກອົງກຳຮັບຮູ້ຂອງພຸດທິກຣມທີ່ເຫັນເພື່ອອົງກຳການ ທີ່ຈົ່ງຍຸ່ນອົກເໜືອຈາກໜ້າທີ່ແລະ ໄມ່ຫວັງສິ່ງຕອນແທນ ໂດຍການສຶກຍາຈາກພනັກງານບໍລິຫານດັກລາງ 2 ແຫ່ງຈໍານວນ 225 ດົກ ການສຶກຍາແນ່ນທີ່ຄວາມເປັນຮຽນທີ່ພනັກງານໄດ້ຮັບຈາກຜູ້ນັບກັບບໍລິຫານແລະຈາກການໄດ້ຮັບຄ່າຕອບແທນຜລທີ່ໄດ້ຈາກການວິຈິຍຄື່ອງ ການທີ່ພනັກງານຮັບຮູ້ວ່າຕອນເອງໄດ້ຮັບການປົງປັງຕໍ່ອ່າງຍຸດທະນາຈະສາມາດພຍາກຮົມພຸດທິກຣມເພື່ອອົງກຳການທີ່ອົກເໜືອທີ່ໄດ້ ທີ່ພຸດທິກຣມດັກລ່າວກີມ ຄວາມສັນພັນຮ່ອຍ່າງພຸກພັນຕ່ອງກົດຕໍ່ການ ຕ້າວແປປທີ່ເກື່ອງກັບເພັດ ພບວ່າ ເພັດຫຼູງມີແນວໄນ້ການປັບປຸງແປງງານນ້ອຍກ່າວເພັດແລະຕ້າວແປປທີ່ເກື່ອງກັບເພັດ ຍັງມີຄວາມສັນພັນຮ່ອຍ່າງກັບສັນຕະພາບສົມຮສ ກ່າວກີ່ອງ ດົກໂສດຈະມີແນວໄນ້ການປັບປຸງແປງງານຈະກ່ອງໄຫ້ເກີດການສູງເສີຍທີ່ເກີນກວ່າຈະຍອນຮັບໄດ້ສິ່ງແນວໆຈະມີສິ່ງທີ່ຈຸງໄກ້ຕາມ

จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยในประเทศไทยและงานวิจัยต่างประเทศ ผู้ศึกษาพบว่ามีปัจจัย
มากมายที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคคล และทำให้ระดับคุณภาพชีวิตของแต่ละบุคคล
แตกต่างกัน ซึ่งขึ้นอยู่กับการรับรู้ของบุคคลนั้นๆด้วย และเพื่อให้ครอบคลุมองค์ประกอบของ
คุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ : กรณีศึกษา บริษัทไทยอิเล็กทริค จำกัด
จากงานวิจัยทั้งหมดที่ได้ศึกษา ผู้ศึกษาจึงนำมากำหนดเป็นตัวแปรในการศึกษาคุณภาพชีวิต การ
ทำงานรวม 8 ด้าน คือ ด้านค่าตอบแทนที่ยุติธรรมและเพียงพอ ด้านสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยและ
ส่งเสริมสุขภาพ ด้านการพัฒนาความสามารถของบุคคล ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน
ด้านการบูรณาการทางสังคม ด้านประชาธิปไตยในองค์การ ด้านความสมดุลด้านชีวิตงานและชีวิต
ด้านอื่นๆ และด้านการเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสังคม

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การดำเนินการศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ:
กรณีศึกษาริมบท ไทย อิเล็กทรอนิกส์ จำกัด ใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวิธีการดำเนินการดังนี้

1. ประชากร
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากร

ประชากร (Population) ที่ใช้ในการศึกษาริมบท คือ พนักงานในระดับตำแหน่งหัวหน้างาน รองหัวหน้างาน และพนักงานระดับปฏิบัติการ จำนวนทั้งหมด 205 คน ดังนี้

- หัวหน้างาน	9 คน
- รองหัวหน้างาน	8 คน
- พนักงานระดับปฏิบัติการ	188 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือแบบสอบถามซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังต่อไปนี้
ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน รายได้จากการประจำต่อเดือน รายได้เสริมต่อเดือน ลักษณะที่พักอาศัย ระยะเวลาการเดินทาง เวลาปฏิบัติงานและฝ่ายที่ปฏิบัติงานเป็นค่าตอบแทนแบบเลือกตอบและเติมข้อความทั้งหมดจำนวน 11 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงานตามองค์ประกอบที่ปัจจุบัน

คุณภาพชีวิตการทำงาน ทั้ง 8 ประการ ทั้งหมดจำนวน 33 ข้อ โดยแบ่งเป็น

1. ด้านค่าตอบแทนที่ยุติธรรมและเพียงพอ	คำตามข้อที่ 1-5
2. ด้านสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ	คำตามข้อที่ 6-9
3. ด้านการพัฒนาความสามารถของบุคคล	คำตามข้อที่ 10-13
4. ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน	คำตามข้อที่ 14-17
5. ด้านการบูรณาการทางสังคม	คำตามข้อที่ 18-21
6. ด้านประชาธิปไตยในองค์การ	คำตามข้อที่ 22-25
7. ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตงานกับชีวิตด้านอื่น ๆ	คำตามข้อที่ 26-29
8. ด้านการเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสังคม	คำตามข้อที่ 30-33
คำตามเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 4 ระดับ คือ	
4 หมายถึง ความคิดเห็นของพนักงานคุณภาพชีวิตการทำงานอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด	
3 หมายถึง ความคิดเห็นของพนักงานคุณภาพชีวิตการทำงานอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก	
2 หมายถึง ความคิดเห็นของพนักงานคุณภาพชีวิตการทำงานอยู่ในระดับเห็นด้วยน้อย	
1 หมายถึง ความคิดเห็นของพนักงานคุณภาพชีวิตการทำงานอยู่ในระดับเห็นด้วยน้อยที่สุด	
ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามคำตามปลายเปิด แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงคุณภาพชีวิตการทำงานให้ดียิ่งขึ้นทั้งหมดจำนวน 9 ข้อ	

การทดสอบและตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถาม ได้ดำเนินการหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้บริหารของบริษัทจำนวน 3 ท่าน จากนั้นนำมาแก้ไขปรับปรุง และนำไปทดสอบความน่าเชื่อถือกับพนักงานบริษัทอื่นที่มีลักษณะใกล้เคียงกันจำนวน 30 ชุด ได้ค่าสัมประสิทธิ์效ลดฟ้าของ cronbach .936 ดังนั้นแบบสอบถามที่จัดทำขึ้นจึงมีความเหมาะสมสมควรในการนำไปใช้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาทำหนังสือ เพื่อขออนุมัติจากผู้บริหารของบริษัทไทยอิตาสติก จำกัด เพื่อขอความร่วมมือในการเข้าดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากพนักงานโดยผู้ศึกษาขอความร่วมมือจากหัวหน้างานให้เป็นผู้ช่วยแจกแบบสอบถามให้แก่พนักงานภายในฝ่ายของตนและผู้ศึกษาเป็นผู้ที่เก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนค้วยตนเองทั้งหมดและได้ทำการตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลได้ครบถ้วนแล้ว ผู้ศึกษาจะนำแบบสอบถามที่มีความถูกต้องสมบูรณ์มาตรวจให้คะแนน ลงรหัส ป้อนข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ สำหรับปัจจัยทางสถิติ ดังนี้

4.1 วิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงาน โดยการแยกແງความตี่ และค่าร้อยละ

4.2 วิเคราะห์ระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงาน โดยใช้ค่าเฉลี่ย (X) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4.3 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคุณภาพชีวิตการทำงานกับปัจจัยส่วนบุคคล โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X})

เกณฑ์การวัดสเกลการให้คะแนนคุณภาพชีวิตการทำงานทำได้โดยการพิจารณาจากค่าเฉลี่ยที่ได้โดยการแบ่งระดับของค่าเฉลี่ยออกเป็น 4 ระดับ ซึ่งการกำหนดความกว้างของแต่ละอันตรากำหนดค่าน้ำหนัก ได้จากสูตร (Anderson David R,Sweeney Dennis J and Williams Thomas A,1990 :37) ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{ความกว้างของแต่ละอันตรากำหนด} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\
 &= \frac{4 - 1}{4} \\
 &= 0.75
 \end{aligned}$$

ระดับของค่าเฉลี่ยที่ได้จากการแบ่งระดับตามที่กำหนด ได้จึงเป็นดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
3.26 – 4.00	คุณภาพชีวิตการทำงานอยู่ในระดับสูงมาก
2.51 – 3.25	คุณภาพชีวิตการทำงานอยู่ในระดับสูง
1.76 – 2.50	คุณภาพชีวิตการทำงานอยู่ในระดับต่ำ
1.00 – 1.75	คุณภาพชีวิตการทำงานอยู่ในระดับต่ำมาก

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่อง คุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ : กรณีศึกษา บริษัท ไทยอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลประชากรที่เก็บรวบรวมมาได้จำนวน 205 ชุด ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว มาทำการวิเคราะห์ ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทาง สังคมศาสตร์ โดยไม่มีการวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในส่วนท้ายของแบบสอบถาม เนื่องจากไม่มีผู้ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจึงแบ่งการวิเคราะห์เป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงานบริษัท ไทยอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานบริษัท ไทยอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด

ส่วนที่ 3 การเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานบริษัท ไทยอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงาน บริษัท ไทยอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด

จากประชากร 205 คน สามารถแสดงข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (205)	ร้อยละ (100.0)
1. เพศ		
ชาย	34	16.6
หญิง	171	83.4
2. อายุ		
20 - 30 ปี	15	7.3
31 - 40 ปี	61	29.8
41 - 50 ปี	52	25.4
51 ปีขึ้นไป	77	37.6

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (205)	ร้อยละ (100.0)
3. สถานภาพ		
โสด	39	19.0
สมรส	148	72.2
ห่างร้าง	4	2.0
หม้าย	14	6.8
4. ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษาปีที่ 4 หรือ 7	131	63.9
มัธยมศึกษาตอนต้น	34	16.6
มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ ปวช.	21	10.2
ปวส.	6	2.9
ปริญญาตรี	13	6.3
5. ประสบการณ์ในการทำงานในบริษัท ไทยอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด		
ต่ำกว่า 1 ปี	5	2.4
1 - 5 ปี	25	12.2
6 - 10 ปี	23	11.2
10 ปีขึ้นไป	152	74.1
6. รายได้จากการประจำต่อเดือน		
5,000 – 7,500 บาท	167	81.5
7,501 – 10,000 บาท	15	7.3
10,001 - 12,500 บาท	4	2.0
12,501 บาทขึ้นไป	19	9.3
7. รายได้เสริมนอกเหนือจากการประจำ		
มี	14	6.8
ไม่มี	191	93.2

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (205)	ร้อยละ (100.0)
8. ที่พักอาศัยในปัจจุบัน		
บ้านของตนเอง	152	74.1
บ้านของญาติพี่น้อง	10	4.9
หอพักที่โรงงาน	17	8.3
บ้านเช่า	25	12.2
อื่นๆ	1	.5
9. ระยะเวลาในการเดินทางไป-กลับในการทำงานต่อวัน		
น้อยกว่า หรือเท่ากับ 1 ชั่วโมง	156	76.1
มากกว่า 1 ชั่วโมงแต่ไม่เกิน 2 ชั่วโมง	44	21.5
มากกว่า 2 ชั่วโมงแต่ไม่เกิน 3 ชั่วโมง	4	2.0
มากกว่า 3 ชั่วโมงแต่ไม่เกิน 4 ชั่วโมง	1	.5
10. เวลาทำงาน		
กะกลางวัน	173	84.4
กะกลางคืน	32	15.6
11. ฝ่ายงานที่สังกัด		
ฝ่ายโรงทอ 1	98	47.8
ฝ่ายโรงทอ 2	12	5.9
ฝ่ายโรงย่าง	17	8.3
ฝ่ายโรงซือม	7	3.4
ฝ่ายบรรจุ 1	27	13.2
ฝ่ายบรรจุ 2	14	6.8
ฝ่ายสโตร์	7	3.4
ฝ่ายสำนักงาน	23	11.2

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ประชากรจำนวน 205 คน จำแนกตามข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ปรากฏดังนี้

1. เพศ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 171 คน คิดเป็นร้อยละ 83.4 และเป็นเพศชาย จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 16.6

2. อายุ ส่วนใหญ่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 37.6 รองลงมา มีอายุ 31-40 ปี จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 29.8 และน้อยที่สุด มีอายุ 20-30 ปี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 7.3

3. สถานภาพส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 72.2 รองลงมา มีสถานภาพโสด จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 19.0 และน้อยที่สุด มีสถานภาพย้ายร้าง จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2

4. ระดับการศึกษา ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 หรือ 7 จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 63.9 รองลงมา มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 16.6 และน้อยที่สุด มีการศึกษาระดับ ปวส. จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9

5. ประสบการณ์ในการทำงาน ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 ปีขึ้นไป จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 74.1 รองลงมา มีประสบการณ์ในการทำงาน 1-5 ปี จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 12.2 และน้อยที่สุด มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 1 ปี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.4

6. รายได้จากการประจำต่อเดือน ส่วนใหญ่มีรายได้จากการประจำต่อเดือน 5,000 – 7,500 บาท จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 81.5 รองลงมา มีรายได้จากการประจำต่อเดือน 12,501 บาทขึ้นไป จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 9.3 และน้อยที่สุด มีรายได้จากการประจำต่อเดือน 10,001-12,500 บาท จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2

7. รายได้เสริมนอกเหนือจากการประจำ ส่วนใหญ่ไม่มีรายได้เสริม จำนวน 191 คน คิดเป็นร้อยละ 93.2 และมีรายได้เสริม จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 6.8

8. ที่พักอาศัยในปัจจุบัน ส่วนใหญ่พักอาศัยบ้านของตนเอง จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 74.1 รองลงมา พักอาศัยบ้านเช่า จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 12.2 และน้อยที่สุด พักอาศัยที่อื่นๆ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5

9. ระยะเวลาในการเดินทาง ไป-กลับ ในการทำงานต่อวัน ส่วนใหญ่ใช้เวลาในการเดินทาง ไป-กลับ ในการทำงานต่อวัน น้อยกว่า หรือเท่ากับ 1 ชั่วโมง จำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 76.1 รองลงมากกว่า 1 ชั่วโมง แต่ไม่เกิน 2 ชั่วโมง จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 21.5 และน้อยที่สุดมากกว่า 3 ชั่วโมง แต่ไม่เกิน 4 ชั่วโมง จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5

10. เวลาทำงาน ส่วนใหญ่ทำงานกะกลางวัน จำนวน 173 คน คิดเป็นร้อยละ 84.4 และทำงานกะกลางคืน จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 15.6

11. ฝ่ายงานที่สังกัด ส่วนใหญ่สังกัดฝ่ายโรงทอ 1 จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 47.8 รองลงมาสังกัดฝ่ายบรรจุ 1 จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 13.2 และน้อยที่สุดสังกัดฝ่ายโรงย้อมและฝ่ายสโตร์ จำนวน 7 คนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 3.4

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงาน บริษัท ไทยอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงาน บริษัท ไทยอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด จำแนกรายด้าน

คุณภาพชีวิตการทำงาน	\bar{X}	S.D.	ระดับคุณภาพ	ลำดับ ชีวิตฯ
ด้านค่าตอบแทนที่ยุติธรรมและเพียงพอ	2.31	.626	ต่ำ	8
ด้านถึงเวลาเดือนที่ปลดภัยและส่งเสริมสุขภาพ	2.86	.472	สูง	4
ด้านการพัฒนาความสามารถของบุคคล	2.83	.514	สูง	5
ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน	2.52	.537	สูง	7
ด้านการบูรณาการด้านสังคม	2.98	.345	สูง	1
ด้านประชาธิปไตยในองค์การ	2.88	.503	สูง	3
ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตงานกับชีวิตด้านอื่นๆ	2.80	.504	สูง	6
ด้านการเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสังคม	2.92	.438	สูง	2
รวม	2.76	.348	สูง	

จากตารางที่ 4.2 พบร่วมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X}=2.76$) โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทั้ง 8 ด้านแล้วพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับสูง ยกเว้นด้านค่าตอบแทนที่ยุติธรรมและเพียงพอซึ่งอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X}=2.31$) โดยด้านที่สูงที่สุดคือ ด้านบูรณาการทางสังคม ($\bar{X} = 2.98$) รองลงมาคือด้านการเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสังคม ($\bar{X}=2.92$)

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงาน บริษัท ไทยอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด ด้านค่าตอบแทนที่ยุติธรรมและเพียงพอ

คุณภาพชีวิตการทำงาน	\bar{X}	S.D.	ระดับคุณภาพ	ลำดับ
ด้านค่าตอบแทนที่ยุติธรรมและเพียงพอ	ชีวิตฯ			
1. เงินเดือนที่ทำงานได้รับเพียงพอกับค่าใช้จ่าย ในปัจจุบัน	2.06	.768	ต่ำ	5
2. ใบ薪ส่วนประจำปีที่ได้รับมีความเหมาะสมกับ ผลงานของท่าน	2.31	.780	ต่ำ	3
3. สวัสดิการที่ได้รับมีความเหมาะสมกับ ผลตอบแทนความดี ความชอบของบริษัท	2.30	.789	ต่ำ	4
4. ผลตอบแทนความดี ความชอบของบริษัท ไปร่วม ใส และยุติธรรม	2.50	.738	ต่ำ	1
5. ผลตอบแทนที่ทำงานได้รับคุ้มค่ากับความ ทุ่มเทที่ทำงานให้กับบริษัท	2.40	.725	ต่ำ	2
รวม	2.31	.626	ต่ำ	

จากตารางที่ 4.3 พบร่วมกันคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานบริษัท ไทยอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด ด้านค่าตอบแทนที่ยุติธรรมและเพียงพอในภาพรวมอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X}=2.31$) โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับต่ำ โดยสูงที่สุดคือผลตอบแทนความดีความชอบของบริษัทไปร่วม ใส และยุติธรรม ($\bar{X}=2.50$) รองลงมาคือผลตอบแทนที่ได้รับคุ้มค่ากับความทุ่มเทที่ให้กับบริษัท ($\bar{X}=2.40$) และน้อยที่สุดคือเงินเดือนที่ได้รับเพียงพอกับค่าใช้จ่ายในปัจจุบันอยู่ ($\bar{X}=2.06$)

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงาน บริษัท ไทยอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด ด้านสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ

คุณภาพชีวิตการทำงาน ด้านสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ	\bar{X}	S.D.	ระดับคุณภาพ ชีวิตฯ	ลำดับ
6. สถานที่ทำงานมีความเหมาะสมสมกับสภาพการ ปฏิบัติงาน	2.90	.524	สูง	2
7. สภาพแวดล้อมภายในที่ทำงาน มีความ ปลอดภัยต่อการทำงาน	2.93	.547	สูง	1
8. อุปกรณ์เครื่องจักรในการทำงานช่วยอำนวย ความสะดวกต่อการปฏิบัติงาน	2.84	.556	สูง	3
9. บรรยากาศโดยรวมในที่ทำงาน ทำให้ทำงาน ทำงานอย่างมีความสุข	2.75	.687	สูง	4
รวม	2.86	.472	สูง	

จากตารางที่ 4.4 พบว่าคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงาน บริษัท ไทยอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด ด้านสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพในภาพรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X}=2.86$) โดยเมื่อ พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับสูง โดยสูงที่สุดคือสภาพแวดล้อมในที่ทำงานมีความ ปลอดภัยต่อการทำงาน ($\bar{X}=2.93$) รองลงมาคือสถานที่ทำงานมีความเหมาะสมสมกับสภาพการ ปฏิบัติงาน ($\bar{X}=2.90$) และน้อยที่สุดคือบรรยากาศโดยรวมในที่ทำงาน ทำให้ทำงานอย่างมีความสุข ($\bar{X}=2.75$)

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงาน บริษัท ไทยอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด ด้านการพัฒนาความสามารถของบุคคล

คุณภาพชีวิตการทำงาน	\bar{X}	S.D.	ระดับคุณภาพ	ลำดับชีวิตฯ
ด้านการพัฒนาความสามารถของบุคคล				
10. บริษัทมีนโยบายให้พนักงานได้พัฒนา ความรู้ความสามารถและทักษะในการทำงาน	2.81	.660	สูง	3
11. บริษัทมีนโยบายในการพัฒนาพนักงานของบริษัทอย่างเหมาะสม	2.70	.661	สูง	4
12. บริษัทมีแผนการฝึกอบรมเพื่อพัฒนา ความรู้ ความสามารถ ให้แก่พนักงานอย่างต่อเนื่อง	2.87	.608	สูง	2
13. บริษัทจัดการฝึกอบรมให้ความรู้แก่พนักงานอย่างเพียงพอ	2.93	.551	สูง	1
รวม	2.83	.548	สูง	

จากตารางที่ 4.5 พบว่าคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงาน บริษัท ไทยอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด ด้านการพัฒนาความสามารถของบุคคลในภาพรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X}=2.83$) โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับสูง โดยสูงที่สุดคือบริษัทจัดการฝึกอบรมให้ความรู้แก่พนักงานอย่างเพียงพอ ($\bar{X}=2.93$) รองลงมาคือบริษัทมีแผนการฝึกอบรมเพื่อพัฒนา ความรู้ ความสามารถ ให้แก่พนักงานอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}=2.87$) และน้อยที่สุดคือ บริษัทมีนโยบายในการพัฒนา พนักงานของบริษัทอย่างเหมาะสม ($\bar{X}=2.70$)

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงาน บริษัท ไทยอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน

คุณภาพชีวิตการทำงาน	\bar{X}	S.D.	ระดับคุณภาพชีวิตฯ	ลำดับ
ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน				
14. งานที่ทำมีโอกาสก้าวหน้าไปสู่ตำแหน่งที่สูงขึ้น	2.26	.745	ต่ำ	4
15. ความก้าวหน้าของตำแหน่ง ในบริษัทฯ ความเสมอภาคและเท่าเทียมกับบริษัทอื่น	2.28	.726	ต่ำ	3
16. หัวหน้างาน สนับสนุนและส่งเสริมต่องานที่ทำ ทำส่งผลให้หัวหน้าเกิดความมั่นคงในการทำงาน	2.57	.694	สูง	2
17. หัวหน้าเก็บมั่นคงและมั่นใจในการทำงานกับ บริษัทฯ ถึงเกษียณอายุ	2.97	.572	สูง	1
รวม	2.52	.537	สูง	

จากตารางที่ 4.6 พบร่วมกันว่า คุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงาน บริษัท ไทยอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในงานในภาพรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X}=2.52$) โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่สูงที่สุดอยู่ในระดับสูง คือพนักงานมีความรู้สึกมั่นคงและมั่นใจในการทำงานกับบริษัทฯ ถึงเกษียณอายุ ($\bar{X}=2.97$) รองลงมาคือหัวหน้างาน สนับสนุนและส่งเสริมต่องานที่ทำส่งผลให้เกิดความมั่นคงในการทำงาน ($\bar{X}=2.57$) และน้อยที่สุดอยู่ในระดับต่ำคืองานที่ทำมีโอกาสก้าวหน้าไปสู่ตำแหน่งงานที่สูงขึ้น ($\bar{X}=2.26$)

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงาน บริษัท ไทยอิเล็กติค จำกัด ด้านประชาธิปไตยในองค์การ

คุณภาพชีวิตการทำงาน ด้านประชาธิปไตยในองค์การ	\bar{X}	S.D.	ระดับคุณภาพ	ลำดับ ชีวิตฯ
22. ทำงานเคารพและปฏิบัติตามกฎระเบียบท่อง บริษัทเสมอ	3.11	.550	สูง	1
23. บริษัทมีการประชุมชี้แจงนโยบายและแนว ปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ	2.90	.679	สูง	2
24. บริษัทมีการกระจายงาน และหน้าที่ความ รับผิดชอบได้เหมาะสม	2.87	.644	สูง	3
25. บริษัทกำหนดแนวทางการวัดและ ประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน	2.64	.724	สูง	4
รวม	2.88	.503	สูง	

จากตารางที่ 4.8 พบร่วมกันว่าคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงาน บริษัท ไทยอิเล็กติค จำกัด ด้านประชาธิปไตยในองค์การในภาพรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X}=2.88$) โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบร่วมกันว่า ทุกข้ออยู่ในระดับสูง โดยสูงที่สุดคือพนักงานเคารพและปฏิบัติตามกฎระเบียบท่องบริษัท เสมอ ($\bar{X}=3.11$) รองลงมาคือบริษัทมีการประชุมชี้แจงนโยบายและแนวปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X}=2.90$) และน้อยที่สุดคือบริษัทกำหนดแนวทางการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน ($\bar{X}=2.64$)

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงาน บริษัท ไทยอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตงานกับชีวิตด้านอื่น ๆ

คุณภาพชีวิตการทำงาน ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตงานกับชีวิตด้านอื่น ๆ	\bar{X}	S.D.	ระดับคุณภาพ ชีวิตฯ	ลำดับ
26. ทำงานมีเวลาหลังเลิกงานประจำวันและวันอาทิตย์ทำกิจกรรมส่วนตัว	2.99	.586	สูง	1
27. ทำงานมีเวลาพักผ่อนหรืออยู่กับครอบครัวอย่างเพียงพอ	2.88	.721	สูง	2
28. ทำงานมีเวลาพนบประสัตกรรมคึกคักเพื่อนฝูง	2.88	.639	สูง	3
29. ทำงานต้องปฏิบัติงานนอกเวลาเป็นประจำ	2.44	.722	ต่ำ	4
รวม	2.80	.504	สูง	

จากตารางที่ 4.9 พบร้า เกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงาน บริษัท ไทยอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตงานกับชีวิตด้านอื่น ๆ ในภาพรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X}=2.80$) โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่สูงที่สุดอยู่ในระดับสูงคือ พนักงานมีเวลาหลังเลิกงานประจำวันและวันอาทิตย์ทำกิจกรรมส่วนตัว ($\bar{X}=2.99$) รองลงมาคือพนักงานมีเวลาพักผ่อนหรืออยู่กับครอบครัวอย่างเพียงพอ ($\bar{X}=2.88$) และน้อยที่สุดอยู่ในระดับต่ำคือ พนักงานต้องปฏิบัติงานนอกเวลาเป็นประจำ ($\bar{X}=2.44$)

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงาน
บริษัท ไทยอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด ด้านการเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสังคม

คุณภาพชีวิตการทำงาน	\bar{X}	S.D.	ระดับคุณภาพ	ลำดับ
ด้านการเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสังคม	ชีวิตฯ			
30. การทำงานที่บริษัทเป็นอาชีพที่มีเกียรตินี้				
ศักดิ์ศรี และได้รับการยอมรับจากสังคม	3.01	.480	สูง	1
31. งานที่ทำน้ำหนักไม่ส่วนรับผิดชอบต่อสังคม	2.82	.601	สูง	4
32. บริษัทให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม	2.89	.550	สูง	3
33. บริษัทให้ความใส่ใจต่อสิ่งแวดล้อม	2.95	.592	สูง	2
รวม	2.92	.438	สูง	

จากตารางที่ 4.10 พบว่า คุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงาน บริษัท ไทยอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด ด้านการเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสังคมในภาพรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X}=2.92$) โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่สูงที่สุดอยู่ในระดับสูง คือการทำงานที่บริษัทเป็นอาชีพที่มีเกียรติ มีศักดิ์ศรี และได้รับการยอมรับจากสังคม ($\bar{X}=3.01$) รองลงมาคือ บริษัทให้ความใส่ใจต่อสิ่งแวดล้อม ($\bar{X}=2.95$) และน้อยที่สุดคือ งานที่ทำน้ำหนักไม่ส่วนรับผิดชอบต่อสังคม ($\bar{X}=2.82$)

**ส่วนที่ 3 การเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงาน บริษัทไทยอิเล็กทรอนิกส์
จำกัด จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล**

ตารางที่ 4.11 เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงาน บริษัท ไทยอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด
จำแนกตามเพศ

เพศ	\bar{X}	ชาย	หญิง
		2.80	2.75
ชาย	2.80	-	0.05
หญิง	2.75	-	

จากตารางที่ 4.11 พบว่า พนักงานเพศชายมีคุณภาพชีวิตการทำงานสูงกว่าเพศหญิง โดยเพศชายมีคุณภาพชีวิตการทำงานระดับสูง ($\bar{X}=2.80$) และเพศหญิงมีคุณภาพชีวิตการทำงานระดับสูง ($\bar{X}=2.75$) เช่นเดียวกัน

ตารางที่ 4.12 เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงาน บริษัท ไทยอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด
จำแนกตามอายุ

อายุ	\bar{X}	20-30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	51 ปี ขึ้นไป
		2.74	2.80	2.74	2.76
20 - 30 ปี	2.74	-	0.06	-	0.02
31 - 40 ปี	2.80	-	-	0.06	0.04
41 - 50 ปี	2.74	-	-	-	0.02
51 ปี ขึ้นไป	2.76	-	-	-	-

จากตารางที่ 4.12 พบว่า พนักงานที่มีอายุ 31-40 ปี มีคุณภาพชีวิตการทำงานสูงที่สุด ($\bar{X}=2.80$) รองลงมาเป็นกลุ่มที่มีอายุ 51 ปี ขึ้นไป ($\bar{X}=2.76$) โดยพนักงานที่มีอายุ 31-40 ปี มีคุณภาพชีวิตการทำงานสูงกว่ากลุ่มที่มีอายุ 20-30 ปี และ 41-50 ปี มากที่สุด

ตารางที่ 4.13 เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงาน บริษัท ไทยอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	โสด	สมรส	หย่าร้าง	หม้าย	
	\bar{X}	2.79	2.76	2.69	2.77
โสด	2.79	-	0.03	0.10	0.02
สมรส	2.76	-	-	0.07	0.01
หย่าร้าง	2.69	-	-	-	0.07
หม้าย	2.77	-	-	-	-

จากตารางที่ 4.13 พบว่าพนักงานที่มีสถานภาพ โสด มีคุณภาพชีวิตการทำงานสูงที่สุด ($\bar{X}=2.79$) รองลงมาเป็นกลุ่มที่มีสถานภาพหม้าย ($\bar{X}=2.77$) โดยพนักงานที่มีสถานภาพ โสด มี คุณภาพชีวิตการทำงานสูงกว่ากลุ่มที่มีสถานภาพหย่าร้างมากที่สุด

ตารางที่ 4.14 เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงาน บริษัท ไทยอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	ป.4หรือ7	ม.ต้น	ม.ปลาย	ป.ว.ส.	ป.ตรี	
	\bar{X}	2.71	2.79	2.81	2.69	3.17
ประถมศึกษาปีที่ 4 หรือ 7	2.71	-	0.08	0.10	0.02	0.46
มัธยมศึกษาตอนต้น	2.79	-	-	0.02	0.10	0.38
มัธยมศึกษาตอนปลายหรือปวช.	2.81	-	-	-	0.12	0.36
ปวส.	2.69	-	-	-	-	0.48
ปริญญาตรี	3.17	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 4.14 พบว่าพนักงานที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี มีคุณภาพชีวิต การทำงานสูงที่สุด ($\bar{X}=3.17$) รองลงมาเป็นกลุ่มที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือปวช. ($\bar{X}=2.81$) โดยพนักงานที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี มีคุณภาพชีวิตการทำงานสูงกว่ากลุ่มที่มี การศึกษาระดับ ปวส. มากที่สุด

ตารางที่ 4.15 เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงาน บริษัท ไทยอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ประสบการณ์การทำงาน	\bar{X}	ต่ำกว่า 1 ปี	1-5 ปี	6-10 ปี	10 ปีขึ้นไป
		3.01	2.79	2.81	2.74
ต่ำกว่า 1 ปี	3.01	-	0.22	0.20	0.05
1 - 5 ปี	2.79	-	-	0.02	0.05
6 - 10 ปี	2.81	-	-	-	0.07
10 ปีขึ้นไป	2.74	-	-	-	-

จากตารางที่ 4.15 พบว่าพนักงานที่มีประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 1 ปี มีคุณภาพชีวิตการทำงานสูงที่สุด ($\bar{X}=3.01$) รองลงมาเป็นกลุ่มที่มีประสบการณ์ทำงาน 6-10 ปี ($\bar{X}=2.81$) โดยพนักงานที่มีประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 1 ปี มีคุณภาพชีวิตการทำงานสูงกว่ากลุ่มที่มีประสบการณ์ทำงาน 10 ปีขึ้นไปมากที่สุด

ตารางที่ 4.16 เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงาน บริษัท ไทยอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด จำแนกตามรายได้จากการประจำต่อเดือน

รายได้ประจำต่อเดือน	\bar{X}	5,000-	7,501-	10,001-	12,501 บ.
		7,500 บ.	10,000 บ.	12,500 บ.	ขึ้นไป
5,000 – 7,500 บาท	2.72	-	0.06	0.28	0.26
7,501 – 10,000 บาท	2.78	-	-	0.22	0.26
10,001 - 12,500 บาท	3.00	-	-	-	0.04
12,501 บาทขึ้นไป	3.04	-	-	-	-

จากตารางที่ 4.16 พบว่าพนักงานที่มีรายได้จากการประจำต่อเดือน 12,501 บาทขึ้นไป มีคุณภาพชีวิตการทำงานสูงที่สุด ($\bar{X}=3.04$) รองลงมาเป็นกลุ่มที่มีรายได้จากการประจำต่อเดือน 10,001-12,500 บาท ($\bar{X}=3.00$) โดยพนักงานที่มีรายได้จากการประจำต่อเดือน 12,501 บาทขึ้นไป มีคุณภาพชีวิตการทำงานสูงกว่ากลุ่มที่มีรายได้จากการประจำต่อเดือน 5,000-7,500 บาทมากที่สุด

ตารางที่ 4.17 เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงาน บริษัท ไทยอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด จำแนกตามรายได้เสริมต่อเดือน

รายได้เสริมต่อเดือน	มี		ไม่มี
	\bar{X}	2.89	2.75
มี	2.89	-	0.14
ไม่มี	2.75	-	-

จากตารางที่ 4.17 พบว่าพนักงานที่มีรายได้เสริมนี้คุณภาพชีวิตการทำงานสูงกว่ากลุ่มที่ไม่มีรายได้เสริม โดยกลุ่มที่มีรายได้เสริมนี้คุณภาพชีวิตการทำงานอยู่ในระดับสูง ($\bar{X}=2.89$) และกลุ่มที่ไม่มีรายได้เสริมนี้คุณภาพชีวิตการทำงานอยู่ในระดับสูง ($\bar{X}=2.75$) เช่นเดียวกัน

ตารางที่ 4.18 เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานบริษัท ไทยอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด จำแนกตามที่พักอาศัยในปัจจุบัน

ที่พักอาศัยในปัจจุบัน	บ้าน		บ้าน		หอพัก	บ้านเช่า	อื่นๆ
	ของตน	ของญาติ	ของตน	ของญาติ			
	\bar{X}	2.76	2.89	2.69	2.74	3.00	
บ้านของตนเอง	2.76	-	0.13	0.07	0.02	0.24	
บ้านของญาติพี่น้อง	2.89	-	-	0.20	0.15	0.11	
หอพักที่โรงเรียน	2.69	-	-	-	0.05	0.31	
บ้านเช่า	2.74	-	-	-	-	0.26	
อื่นๆ	3.00	-	-	-	-	-	

จากตารางที่ 4.18 พบว่าพนักงานที่มีที่พักอาศัยเป็นบ้านของญาติพี่น้องมีคุณภาพชีวิตการทำงานสูงที่สุด ($\bar{X}=2.89$) รองลงมาเป็นกลุ่มที่มีที่พักอาศัยเป็นบ้านของตนเอง ($\bar{X}=2.76$) โดยพนักงานที่พักอาศัยเป็นบ้านของญาติพี่น้องมีคุณภาพชีวิตการทำงานสูงกว่ากลุ่มที่พักอาศัยหอพักที่โรงเรียนมากที่สุด

ตารางที่ 4.19 เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงาน บริษัท ไทยอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด จำแนกตามระยะเวลาในการเดินทางทำงาน

ระยะเวลาในการเดินทางทำงาน	\bar{X}	น้อยกว่า	มากกว่า	มากกว่า	มากกว่า
			1 ช.ม.	2 ช.ม.	3 ช.ม.
น้อยกว่า หรือเท่ากับ 1 ชั่วโมง	2.75	-	0.09	0.02	0.79
มากกว่า 1 ชั่วโมงแต่ไม่เกิน 2 ชั่วโมง	2.84	-	-	0.11	0.88
มากกว่า 2 ชั่วโมงแต่ไม่เกิน 3 ชั่วโมง	2.73	-	-	-	0.77
มากกว่า 3 ชั่วโมงแต่ไม่เกิน 4 ชั่วโมง	1.96	-	-	-	-

จากตารางที่ 4.19 พบว่าพนักงานที่มีระยะเวลาในการเดินทางมาทำงานมากกว่า 1 ชั่วโมงแต่ไม่เกิน 2 ชั่วโมง มีคุณภาพชีวิตการทำงานสูงที่สุด ($\bar{X}=2.84$) รองลงมาเป็นกลุ่มที่มีระยะเวลาในการเดินทางมาทำงานน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1 ชั่วโมง ($\bar{X}=2.75$) โดยพนักงานที่มีระยะเวลาในการเดินทางมาทำงานมากกว่า 1 ชั่วโมงแต่ไม่เกิน 2 ชั่วโมง มีคุณภาพชีวิตการทำงานสูงกว่ากลุ่มที่มีระยะเวลาในการเดินทางมาทำงานมากกว่า 3 ชั่วโมงแต่ไม่เกิน 4 ชั่วโมงมากที่สุด

ตารางที่ 4.20 เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงาน บริษัท ไทยอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด จำแนกตามเวลาทำงาน

เวลาทำงาน	\bar{X}	กลางวัน	กลางคืน
		2.76	2.78
กลางวัน	2.76	-	0.02
กลางคืน	2.78	-	-

จากตารางที่ 4.20 พบว่าพนักงานที่มีเวลาทำงานกลางคืนมีคุณภาพชีวิตการทำงานสูงกว่ากลางวัน โดยกลุ่มเวลาทำงานกลางคืนมีคุณภาพชีวิตการทำงานระดับสูง ($\bar{X}=2.78$) และกลุ่มเวลาทำงานกลางวันมีคุณภาพชีวิตการทำงานระดับสูง ($\bar{X}=2.76$) เช่นเดียวกัน

บทที่ 5

สรุปการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง “คุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ : กรณีศึกษาบริษัท ไทยอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด” สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. สรุปผลการศึกษา
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

1. สรุปผลการศึกษา

1.1 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.1.1 เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานอุตสาหกรรมสิ่งทอในบริษัท ไทยอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด

1.1.2 เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานบริษัท ไทยอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

1.2 วิธีดำเนินการศึกษา

1.2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ พนักงานบริษัท ไทยอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด ที่มีตำแหน่งงานหัวหน้างาน รองหัวหน้างาน และพนักงานระดับปฏิบัติการ จำนวน 205 คน

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงานตามองค์ประกอบที่บ่งถึงคุณภาพชีวิตการทำงานทั้ง 8 ประการ ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงคุณภาพชีวิตการทำงาน

1.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

โดยการสั่งแบบสอบถามให้ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นพนักงาน บริษัท ไทยอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด จำนวน 205 คนบัน ด้วยตนเองได้รับแบบสอบถามกลับมาครบ จำนวน 205 คนบัน คิดเป็นร้อยละ 100 ของประชากร นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับมาคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ และนำมาใช้เป็นข้อมูลในการศึกษาต่อไป

1.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ได้นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาทำการวิเคราะห์ประมวลผลทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงาน บริษัท ไทยอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด โดยการแจกแจงความถี่ และร้อยละ

2. วิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานบริษัท ไทยอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด โดยวิธีการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานบริษัท ไทยอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X})

1.3 ผลการศึกษา

1.3.1 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงาน บริษัท ไทยอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด พบว่า ประชากร จำนวน 205 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 171 คน คิดเป็นร้อยละ 83.4 มีอายุ 51 ปีขึ้นไปจำนวน 77 คนคิดเป็นร้อยละ 37.6 มีสถานภาพสมรสจำนวน 148 คนคิดเป็นร้อยละ 72.2 มีการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 หรือ 7 จำนวน 131 คนคิดเป็นร้อยละ 63.9 มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 ปี ขึ้นไปจำนวน 152 คนคิดเป็นร้อยละ 74.1 มีรายได้จากการประจำต่อเดือน 5,000-7,500 บาทจำนวน 167 คนคิดเป็นร้อยละ 81.5 และส่วนใหญ่ไม่มีรายได้เสริมนอกเหนือจากการประจำตัว จำนวน 191 คนคิดเป็นร้อยละ 93.2 พักอาศัยบ้านของตนเองจำนวน 152 คนคิดเป็นร้อยละ 74.1 ใช้เวลาในการเดินทางไป-กลับในการทำงานต่อวันน้อยกว่า หรือเท่ากับ 1 ชั่วโมงจำนวน 156 คนคิดเป็นร้อยละ 76.1 ทำงานกะกลางวันจำนวน 173 คนคิดเป็นร้อยละ 84.4 และสังกัดฝ่ายโรงเรียน จำนวน 98 คนคิดเป็นร้อยละ 47.8

1.3.2 การวิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพชีวิตการทำงานโดยรวมของพนักงาน บริษัท ไทยอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด พบว่า มีระดับคุณภาพชีวิตการทำงานอยู่ในระดับสูง ($X=2.76$) โดยแยกเป็นรายด้าน ดังนี้

- 1) คุณภาพชีวิตการทำงานในด้านค่าตอบแทนที่ยุติธรรมและเพียงพอ อยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X}=2.31$)
- 2) คุณภาพชีวิตการทำงานในด้านสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพอยู่ในระดับสูง ($\bar{X}=2.86$)
- 3) คุณภาพชีวิตการทำงานในด้านการพัฒนาความสามารถของบุคคล อยู่ในระดับสูง ($\bar{X}=2.83$)
- 4) คุณภาพชีวิตการทำงานในด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน อยู่ในระดับสูง ($\bar{X}=2.52$)
- 5) คุณภาพชีวิตการทำงานในด้านการบูรณาการด้านสังคม อยู่ในระดับสูง ($\bar{X}=2.98$)
- 6) คุณภาพชีวิตการทำงานในด้านประชาธิปไตยในองค์กรอยู่ในระดับสูง ($\bar{X}=2.88$)
- 7) คุณภาพชีวิตการทำงานในด้านความสมดุลระหว่างชีวิตงานกับชีวิตด้านอื่นๆ อยู่ในระดับสูง ($\bar{X}=2.80$)
- 8) คุณภาพชีวิตการทำงานในด้านการเกี่ยวข้องสนับสนุนกับสังคม อยู่ในระดับสูง ($\bar{X}=2.92$)

1.3.3 การศึกษาเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานบริษัท ไทยอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า

- 1) เพศ พนักงานเพศชายมีคุณภาพชีวิตการทำงานสูงกว่าเพศหญิง
- 2) อายุ พนักงานที่มีอายุ 31-40 ปี มีคุณภาพชีวิตการทำงานสูงกว่าพนักงานที่มีอายุ 20-30 ปี และ 41-50 ปี
- 3) สถานภาพ พนักงานที่มีสถานภาพโสดมีคุณภาพชีวิตการทำงานสูงกว่าพนักงานที่มีสถานภาพหย่าร้าง
- 4) ระดับการศึกษา พนักงานที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี มีคุณภาพชีวิตการทำงานสูงกว่าพนักงานที่มีระดับประถมศึกษาปั้นเขียนสูง (ปวส.)
- 5) ประสบการณ์ทำงาน พนักงานที่มีประสบการณ์การทำงานต่อกว่า 1 ปี มีคุณภาพชีวิตการทำงานสูงกว่าพนักงานที่มีประสบการณ์การทำงาน 10 ปีขึ้นไป
- 6) รายได้จากการประจำต่อเดือน พนักงานที่มีรายได้จากการประจำต่อเดือน 12,501 บาทขึ้นไป มีคุณภาพชีวิตการทำงานสูงกว่าพนักงานที่มีรายได้ 5,000-7,500 บาท
- 7) รายได้เสริม พนักงานที่มีรายได้เสริมนี้คุณภาพชีวิตการทำงานสูงกว่ากลุ่มที่ไม่มีรายได้เสริม

8) ที่พักอาศัย พนักงานที่มีที่พักอาศัยเป็นบ้านญาติพี่น้อง มีคุณภาพชีวิตการทำงานสูงกว่าพนักงานที่พักหอพักที่โรงงาน

9) ระยะเวลาในการเดินทางไป-กลับต่อวัน พนักงานที่มีระยะเวลาในการเดินทางมาทำงานมากกว่า 1 ชั่วโมง แต่ไม่เกิน 2 ชั่วโมง มีคุณภาพชีวิตการทำงานสูงกว่าพนักงานที่มีระยะเวลาในการเดินทางมากกว่า 3 ชั่วโมง แต่ไม่เกิน 4 ชั่วโมง

10) เวลาทำงาน พนักงานที่มีเวลาทำงานกะกลางคืนมีคุณภาพชีวิตการทำงานสูงกว่าพนักงานที่มีเวลาทำงานกะกลางวัน

2. อภิปรายผล

2.1 จากการวิเคราะห์ คุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานบริษัท ไทยอิเล็กทริค จำกัด เกี่ยวกับองค์ประกอบคุณภาพชีวิตการทำงานในแต่ละด้าน พบว่าในภาพรวมมีคุณภาพชีวิตการทำงานอยู่ในระดับสูง จึงสรุปได้ว่าสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า พนักงาน บริษัท ไทยอิเล็กทริค จำกัด มีคุณภาพชีวิตการทำงานอยู่ในระดับสูงซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชนดดา เพ็ชรประญู ที่ พนักงานบริษัทผลิตเครื่องใช้ไฟฟ้าภายในบ้านมีคุณภาพชีวิตการทำงานโดยรวมในระดับค่อนข้างสูง โดยอภิปรายได้ว่า พนักงานส่วนใหญ่มีอาชญากรรม ทำงานนานจนเกิดความจงรักภักดีต่อบริษัท รวมทั้งบริษัทเองก็มีความมั่นคงสูงด้วยเช่นกัน แต่เมื่อพิจารณาตามกรอบแนวคิดของริชาร์ด อี วอลตัน ทั้งหมด 8 ด้าน แล้วพบว่า

2.1.1 ด้านค่าตอบแทนที่ยุติธรรมและเพียงพอ พบว่าโดยภาพรวมแล้ว พนักงานมีระดับความพอกับสภาวะปัจจุบันอยู่ในเกณฑ์ต่ำ เมื่อพิจารณาในรายละเอียดแล้ว พบว่าเงินเดือนที่ได้รับเพียงพอ กับค่าใช้จ่ายในปัจจุบันมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด แม้ว่าพนักงานจะได้รับค่าตอบแทนอันได้แก่ เงินเดือน โบนัสประจำปีและสวัสดิการต่างๆ เพิ่มขึ้นในแต่ละปี แต่ก็เป็นการเพิ่มขึ้นในจำนวนน้อยและไม่สอดคล้องกับสภาวะค่าครองชีพที่เป็นอยู่ ทำให้พนักงานรู้สึกว่าผลตอบแทนที่ได้รับนั้นไม่คุ้นค่ากับความทุ่มเทที่ให้กับบริษัท แต่โดยภาพรวมแล้วพนักงานยังสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงขององค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ซึ่งสอดคล้องกับ ประเสริฐ กลิ่นหอม ที่ได้ทำการศึกษาแล้วพบว่า รายได้ไม่ผิดทำให้คุณภาพชีวิตการทำงานโดยภาพรวมนั้นแตกต่างกัน

2.1.2 ด้านสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพพบว่าพนักงานมีระดับคุณภาพชีวิตการทำงานอยู่ในระดับสูง โดยเฉพาะสภาพแวดล้อมภายในมีความปลอดภัยในการทำงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อภิปรายได้ว่า บริษัทได้มีการจัดวางเครื่องจักรอุปกรณ์ต่างๆ ที่อำนวยความ

สะควรคต่อการปฏิบัติงานสูง มีระบบการป้องกันการเกิดอัคคีภัย มีการฝึกซ้อมการหนีไฟทุกปีและมี ยามรักษาความปลอดภัยตลอด 24 ชั่วโมง ทำให้บรรยายกาศในภาพรวมในที่ทำงาน พนักงาน สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีความสุข คุณภาพชีวิตการทำงานอยู่ในระดับสูง ซึ่งสอดคล้องกับ ชนิดค่า เพื่อประยุทธ์ ที่พบว่า การเสริมสร้างคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานคือการจัดสถานที่ ทำงานให้มีความปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ

2.1.3 ด้านการพัฒนาความสามารถของบุคคล ค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับสูงทั้งนี้ อภิปรายได้ว่าบริษัทได้มีการจัดการฝึกอบรมให้ความรู้แก่พนักงานอย่างเพียงพอ และบริษัทมี นโยบายในการพัฒนาพนักงานของบริษัทอย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับ พัชญ์ตินี คีพลิลด์ ที่ พบว่า การพัฒนาความสามารถของบุคคลนั้นส่งผลถึงคุณภาพชีวิตการทำงานที่สูงขึ้นในด้านโอกาส พัฒนาศักยภาพ

2.1.4 ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ใน ระดับสูง ทั้งนี้อภิปรายได้ว่า พนักงานรู้สึกมั่นคงและมั่นใจในการทำงานกับบริษัทจนถึงเกษียณอายุ การทำงาน หัวหน้างานสนับสนุนและส่งเสริมต่องานที่พนักงานทำ ส่งผลให้พนักงานเกิดความ มั่นคงในการทำงาน

2.1.5 ด้านการบูรณาการทางสังคม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับที่สูง ทั้งนี้ อภิปรายได้ว่า พนักงานบริษัทรู้สึกว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของบริษัทมีหัวหน้างานและเพื่อน ร่วมงานปฏิบัติงานร่วมกันอย่างสนับสนุน มิตร ทำให้งานที่แต่ละคนรับผิดชอบดำเนินร่วมกัน ไปด้วยคีเกิด การประสานงานที่ดีในฝ่ายงาน ส่งผลถึงผลของการที่อุปกรณ์เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่ง สอดคล้องกับ วรเชษ ทวยมันทรินันท์ ที่พบว่า พนักงานมีความผูกพันต่อองค์กรอยู่ในระดับสูง ระดับความผูกพันต่อองค์กรทั้ง 4 ด้านคือ ความจริงรักภักดีต่อองค์กร การทุ่มเทให้กับงาน การ ยอมรับเป้าหมายค่านิยมขององค์กรและความภาคภูมิใจในองค์กรอยู่ในระดับสูง

2.1.6 ด้านประชาธิปไตยในองค์การ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ทั้งนี้ อภิปรายได้ว่าผู้บริหารบริษัทได้มีการประชุมชี้แจง นโยบายและแนวปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ ให้กับ หัวหน้างานทุกฝ่ายงาน โดยหัวหน้าฝ่ายงานมีการกระจายงานและหน้าที่ความรับผิดชอบได้ เหมาะสม ทำให้พนักงานสามารถวางแผนการทำงานได้ด้วยตนเองส่งผลให้บริษัทสามารถ ประเมินผลการปฏิบัติงานได้อย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับ ปฐมนما วงศ์อุ่น การรับรู้บรรยายกาศ องค์กรมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงาน

2.1.7 ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตงานกับชีวิตด้านอื่น ๆ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ ในระดับสูง ทั้งนี้อภิปรายได้ว่า พนักงานบริษัทนั้นมีเวลาหลังเลิกงานประจำวันและวันอาทิตย์ ทำ กิจกรรมส่วนตัว มีเวลาพักผ่อนหรืออยู่กับครอบครัวอย่างเพียงพอ และมีเวลาพนักงานปะสัมภาระกับ

เพื่อนผู้ซึ่งสอดคล้องกับ Herbert การที่คุณภาพชีวิตของบุคคลมีความสมมูลนั้นต้องมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดของสมาชิกในสังคมปฐมภูมิและการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลในสังคมในฐานะที่ตนเป็นสมาชิกในสังคมนั้น

2.1.8. ด้านการเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสังคม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ทั้งนี้ อกไปรายได้ว่า บริษัท ไทยอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมอาทิ สนับสนุนทุนการศึกษาแก่โรงเรียนใกล้เคียงจำนวน 7 โรงเรียน ในกิจกรรมงานวันเด็กของทุกๆปี และทางบริษัทให้ความใส่ใจต่อสิ่งแวดล้อม อาทิ การลดภาวะโลกร้อนโดยการรีไซเคิล การกำจัดของเสียและการบำบัดน้ำเสีย ทำให้พนักงานเกิดความภาคภูมิใจ การทำงานที่บริษัทเป็นอาชีพที่มีเกียรติ มีศักดิ์ศรี และได้รับการยอมรับจากสังคมสูง ซึ่งสอดคล้องกับ อธิวัฒน์ ปรังประโคน บริษัทมีคุณภาพชีวิตการทำงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและด้านสิ่งแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะสูง

2.2 จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานในกลุ่มอุตสาหกรรมสิ่งทอ กรณีศึกษาริษัท ไทยอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล มีค่าเฉลี่ยคุณภาพชีวิตการทำงานแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า พนักงานบริษัท ไทยอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตการทำงานแตกต่างกัน โดยพนักงานที่มีคุณภาพชีวิตการทำงานสูงเป็นเพศชาย อายุ 31-40 ปี สถานภาพโสด ระดับการศึกษาปริญญาตรี ประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 1 ปี รายได้ประจำต่อเดือน 12,501 บาทขึ้นไป มีรายได้เสริมต่อเดือนพกอาศัยที่บ้านญาติพี่น้อง ระยะเวลาในการเดินทางมาทำงานไป-กลับต่อวันมากกว่า 1 ชั่วโมงแต่ไม่เกิน 2 ชั่วโมง เวลาทำงานกะกลางคืน และสังกัดฝ่ายสำนักงานซึ่งสอดคล้องกับชนิดชา เพิ่ชรประยูร ที่คุณลักษณะส่วนบุคคลมีผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงาน โดยเฉพาะด้านอายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อายุการทำงาน และระดับรายได้

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

จากผลการศึกษาข้างต้นสามารถสรุปและเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงวางแผนและพัฒนาการบริหารทรัพยากรบุคคลในบริษัท ไทยอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด ดังนี้

3.1.1 ด้านค่าตอบแทนที่ยุติธรรมและเพียงพอ มีระดับคุณภาพชีวิตการทำงานน้อยที่สุดและอยู่ในระดับต่ำ ดังนั้นบริษัทควรพิจารณาบทวนด้านค่าตอบแทนโดยการปรับเงินเดือนให้มีความเหมาะสมกับผลงาน และเหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบัน

3.1.2 ด้านสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ บริษัทควรจัดสถานที่ทำงานให้มีบรรยากาศในการทำงานให้พนักงานทำงานได้อย่างมีความสุข และควรมีอุปกรณ์เครื่องมือช่วยอำนวยความสะดวกต่อการปฏิบัติงานมากขึ้น

3.1.3 ด้านการพัฒนาความสามารถของบุคคล บริษัทควรมีนโยบาย ส่งเสริม และสนับสนุนให้พนักงานได้พัฒนาความรู้ความสามารถ และทักษะในการทำงานอย่างต่อเนื่อง ให้ชัดเจน

3.1.4 ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน บริษัทควรเปิดโอกาสให้พนักงาน มีโอกาสก้าวหน้าไปสู่ตำแหน่งงานที่สูงขึ้น และมีแผนสืบทอดตำแหน่งให้พนักงานได้ทราบและชัดเจนเพื่อให้พนักงานเกิดการแข่งขันและปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ

3.1.5 ด้านการบูรณาการทางสังคม หัวหน้างานควรรับฟังความคิดเห็น ปัญหาไม่ว่าจะเป็นเรื่องงาน หรือเรื่องส่วนตัว และให้ความช่วยเหลือหากสามารถให้ความช่วยเหลือได้ด้วยความเป็นกันเองฉันท์มิตร

3.1.6 ด้านประชาธิปไตยในองค์การ บริษัทควรให้มีการกระจายอำนาจ หน้าที่ ความรับผิดชอบให้เหมาะสมและตรงตามตำแหน่งงาน ควรมีแนวทางการวัดผล และติดตามประเมินผลอย่างชัดเจน

3.1.7 ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตงานกับชีวิตด้านอื่น ๆ บริษัทควรให้พนักงานมีเวลาพักผ่อนอยู่กับครอบครัวอย่างเพียงพอ โดยให้มีการทำงานล่วงเวลาไม่ยืดหยุ่น

3.1.8 ด้านการเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสังคม บริษัทควรให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม และใส่ใจต่อสิ่งแวดล้อมสิ่งแวดล้อมอย่างสม่ำเสมอ

3.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

3.2.1 การศึกษาครั้งนี้เป็นเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามเพียงค้านเดียว ยังเป็นข้อจำกัดสำหรับการวิเคราะห์ผลที่ได้รับ ในโอกาสต่อไปควรใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลในลักษณะการสัมภาษณ์ควบคู่กับแบบสอบถาม ซึ่งจะช่วยให้การแปลความหมายและการวิเคราะห์ข้อมูลมีลักษณะที่ถูกต้องและครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

3.2.2 การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาโดยบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับผู้บริหารระดับสูงของบริษัทซึ่งอาจทำให้พนักงานไม่กล้าแสดงความคิดเห็นอย่างตรงไปตรงมาตามสภาพความเป็นจริง และความต้องการของพนักงาน เนื่องจากเกรงว่าจะเกิดผลกระทบต่อการทำงานดังนั้น ใน การศึกษาครั้งต่อไปบริษัทควรให้หน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งของบริษัท เช่น ฝ่ายส่วนกลางซึ่งดูแลด้านทรัพยากรมนุษย์ เป็นผู้ศึกษาเพื่อเปรียบเทียบผลลัพธ์ว่าสอดคล้องตรงกันหรือไม่

3.2.3 ควรทำการศึกษาถึงความต้องการของพนักงานว่ามีความต้องการที่จะให้องค์กรและผู้บริหารปรับปรุง แก้ไข หรือพัฒนาการบริหารงานในด้านใด และพนักงานสามารถสนับสนุนด้วยการปรับปรุงพัฒนาร่วมกับผู้บริหาร ได้อย่างไรบ้าง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาธุรกิจให้ก้าวหน้าและยั่งยืนต่อไป

บารณากรรม

บรรณานุกรม

เจษฎา ธรรมจันติพงษ์ (2544) “การศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 3 นครปฐม” มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ชนัดดา เพ็ชรประยูร (2545) “คุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานบริษัท พลิตเครื่องใช้ไฟฟ้า ภายในบ้าน” วิทยานิพนธ์มหบันฑิต สาขาวิชาวิทยาอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ น้ำพลด ภู่เติง (2540) “การศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานโรงงานมักกะสัน การรถไฟ แห่งประเทศไทย” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร์มหบันฑิต มหาวิทยาลัย รามคำแหง ณัฐรุพันธ์ เจริญนันท์ (2544) “การจัดการทรัพยากรบุคคล” กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นฤกูล มีเพียร (2541) “คุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน บริษัทการบิน ไทย(มหาชน) จำกัด” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร์มหบันฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปฐมนิเทศฯ อุ่น (2544) “คุณภาพชีวิตการทำงานพนักงานโรงงานอุตสาหกรรมศึกษารถยนต์ บริษัท เอ็นเอ็มบี พրีซิชั่น บอลส์ จำกัด” มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประเสริฐ กลินหอม (2543) “คุณภาพชีวิตในการทำงานที่มีผลต่อสุขภาพจิตของพนักงานระดับ ปฏิบัติการที่ปฏิบัติงานในโรงงานคอนกรีตผสมเสริจ เครื่องซีเมนต์ไทย” วิทยานิพนธ์ ปริญญาวิทยาศาสตร์มหบันฑิต สาขาวิชาวิทยาอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พงษ์ เฉลิมสาร (2540) “คุณภาพชีวิตในการทำงาน” โปรดักท์ ทวีตี้เวล์ด (มกราคม – เมษายน) หน้า 22 – 25

พนม กุณาวงศ์ (2544) “คุณภาพชีวิตในการทำงาน” ค้นคืนวันที่ 27 กันยายน 2550 จาก <http://www.soc.cmu.ac.th>

พรสุข หุ่นนิรันดร์ (2541) “กลวิธีทางสุขศึกษาและส่งเสริมสุขภาพ” ค้นคืนวันที่ 27 กันยายน 2550 จาก <http://pe.swu.ac.th>

พรพิพัฒ์ ทับทิมทองคำ (2540) “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความผูกพันกับคุณภาพชีวิต การทำงานของข้าราชการมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหบันฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

พัชญ์ลินี ดีผลิก (2545) “คุณภาพชีวิตในการทำงานกับความผูกพันต่องค์การ : ศึกษารถยนต์ บริษัท ไทยแอร์พอร์ต gravic เซอร์วิสเซส จำกัด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภัตรา หิรัญรัตนพงศ์(2542) “คุณภาพชีวิตในการทำงานกับความผูกพันต่อองค์การ : ศึกษารณิ
บริษัท ไกด์ อินดัสทรี (ประเทศไทย) จำกัด” ปริญญาคิตปศาสตร์มานบัณฑิต
สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภูวนัย น้อยวงศ์ (2541) “คุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานปฏิบัติการในโรงงานอุตสาหกรรม
อิเล็กทรอนิกส์ : ศึกษารณิเชพะบรษทมนิแบ่ไทย จำกัด กรุงเทพมหานคร
วิทยานิพนธ์มานบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

มาริสสา ทรงพระ (2546) “คุณภาพชีวิตในการทำงานกับความผูกพันต่อองค์การของพนักงานระดับ
ปฏิบัติการในโรงงานอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ” มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ราณี อิสิษัยกุล (2544) “ การชูงใจและการติดต่อสื่อสาร ในองค์การ ” ในประมวลสาระชุดวิชาการ
จัดการองค์การและทรัพยากรมนุษย์ หน่วยที่ 5 เล่ม 1 สาขาวิชาบริหารการจัดการ
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

warek thymannrinann (2547) “ คุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานปฏิบัติการคลังสินค้าการบิน
ไทย ” วิทยานิพนธ์มานบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สมยศ นาวีกิร (2521) “ทฤษฎีและพฤติกรรม” กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพาณิช
สตรเริญ เศรษฐรูป (2545) “ การรับรู้คุณภาพชีวิตในการทำงานกับความผูกพันต่อองค์การของ
พนักงานบริษัทขนส่งสินค้าทางทะเล ” มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เตawaney เจรดี (2545) “ คุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานโรงงานเจียระไนเพชร ”
วิทยาศาสตร์มานบัณฑิตสาขาจิตวิทยาอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ไสว กันมานพชรินทร์ (2548) “ คุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานภาคหลังสถานประกอบการ
นำมาตรฐานแรงงานไทย มรห. 8001-2546 มาปฏิบัติ ” การศึกษาค้นคว้าอิสระ
ปริญญาบัตรหารชริกิจมานบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อธิวัฒน์ ปรังประโคน (2546) “ ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตการทำงานกับความพึงพอใจใน
การปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท โตโยต้า มอเตอร์ ประเทศไทย จำกัด ”
วิทยานิพนธ์มานบัณฑิต ราชภัฏสวนดุสิต กรุงเทพมหานคร

Herberg, Frederick, The Motivation of Work, (New York : John Willey and Sns,

Inc., 1959 P. 85 – 90

Maslow Abrahum H., Motivation and Personallity , (New York : Harpers and Row

Dublisher Inecrjporated, 1954) P. 153 - 158

Shrvan, Danul J. (1982) Quality of work life : Parspective for Business. United State Of America

Mass : Addison Wesly

Standy, S.E. (1978) indic actors of Quality of Working life. UNESCO indicators of Environmental Quality and Quality of life. Paris : UNESCO

Walton. Richard E. (1971) " Quality of Working life : What is it? Sloar Management Review P. 11 - 15

Zaleanick Abraham an Other, Motivation Productivity and Satisfaction of Workers
(Massschusettes : Division Of Research, Harvard University, 1958), P. 40

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแบบสอบถาม

ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแบบสอบถาม

1. ชื่อ – สกุล นายถาวร ตั้งสหไมตรี

ตำแหน่ง ผู้จัดการ

2. ชื่อ – สกุล นายประทีป ตั้งสหไมตรี

ตำแหน่ง รองผู้จัดการ

3. ชื่อ – สกุล นายวิทยา ตั้งสหไมตรี

ตำแหน่ง ผู้ช่วยผู้จัดการ

ภาคผนวก ข

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง

คุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ : กรณีศึกษา บริษัท ไทยอิเล็กทริค จำกัด

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาบริหารจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ผู้ศึกษาได้จัดทำขึ้น เพื่อรับรวมข้อมูลเกี่ยวกับ คุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ กรณีศึกษา บริษัท ไทยอิเล็กทริค จำกัด ข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยเพื่อให้ได้งานวิจัยที่ตรงกับสภาพที่เป็นจริงมากที่สุด ผู้ศึกษาได้ขอให้ท่านตอบแบบสอบถามทุกข้อตอนแรกและทุกข้ออย่างครบถ้วน และตรงกับสภาพที่เป็นจริง คำตอบจากแบบสอบถามนี้ใช้เป็นข้อมูลเพื่อการวิจัยเท่านั้น การวิเคราะห์และการนำเสนอจะจัดทำในภายหลัง ไม่มีการนำเสนอเป็นรายบุคคล ดังนั้นการตอบแบบสอบถามจึงไม่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตอบแบบสอบถามแต่อย่างใด แบบสอบถามมี共 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 คุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ เนพาร์ บริษัท ไทยอิเล็กทริค จำกัด

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

.....

ส่วนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำแนะนำ โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1.เพศ

ชาย หญิง

2.อายุ

☐ 20-30 ปี	☐ 31-40 ปี
☐ 41-50 ปี	☐ 51 ปี ขึ้นไป

3.สถานภาพ

☐ โสด	☐ สมรส
☐ หย่าร้าง	☐ หม้าย

4.ระดับการศึกษา

☐ ระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษา
☐ ระดับอนุปริญญา
☐ ระดับปริญญาตรี

5.ประสบการณ์ในการทำงานในบริษัท ไทยอิเล็กทริกจำกัด

☐ ต่ำกว่า 1 ปี	☐ 1-5 ปี
☐ 6-10 ปี	☐ 10 ปีขึ้นไป

6.ท่านมีรายได้จากการประจำต่อเดือน

☐ 5,000-7,500 บาท	☐ 7,501-10,000 บาท
☐ 10,001-12,500 บาท	☐ 12,501 บาทขึ้นไป

7.ท่านมีรายได้เสริมนอกเหนือจากการประจำต่อเดือน

มี ระบุ.....บาทต่อเดือน ไม่มี

8.ที่พักอาศัยในปัจจุบันของท่าน

☐ บ้านของท่านเอง	☐ บ้านของญาติพี่น้อง
☐ หอพักที่โรงงาน	☐ บ้านเช่า ☐ อื่น ๆ.....

9.ระยะเวลาในการเดินทางไป-กลับในการทำงานวันละ.....ชั่วโมง

10.เวลาทำงานของท่านคือ กะกลางวัน

กะกลางคืน

11. ฝ่ายที่ท่านปฏิบัติงาน

☐ ฝ่ายโรงทอ 1	☐ ฝ่ายโรงทอ 2
☐ ฝ่ายโรงย่าง	☐ ฝ่ายโรงซ้อม
☐ ฝ่ายบรรจุ 1	☐ ฝ่ายบรรจุ 2
☐ ฝ่ายสโตร์	☐ ฝ่ายส่วนกลาง

ส่วนที่ 2: คุณภาพชีวิตการทำงาน

คำแนะนำ โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

รายการ	ระดับความคิดเห็นฯ			
	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
ด้านค่าตอบแทนที่ยุติธรรมและเพียงพอ				
1. เงินเดือนที่ท่านได้รับเพียงพอ กับค่าใช้จ่ายในปัจจุบัน				
2. โบนัสประจำปีที่ได้รับมีความเหมาะสมสมกับผลงานของท่าน				
3. สวัสดิการที่ได้รับมีความเหมาะสมต่อท่าน				
4. ผลตอบแทนความดี ความชอบของบริษัทไปร่วมใส่และยุติธรรม				
5. ผลตอบแทนที่ท่านได้รับคุ้มค่ากับความทุ่มเทที่ท่านให้กับบริษัท				
ด้านสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ				
6. สถานที่ทำงานมีความเหมาะสมสมกับสภาพการปฏิบัติงาน				
7. สภาพแวดล้อมภายใน มีความปลอดภัยในการทำงาน				
8. อุปกรณ์เครื่องจักร ช่วยอำนวยความสะดวกต่อการปฏิบัติงาน				
9. บรรยายกาศโดยรวม ทำให้ท่านทำงานอย่างมีความสุข				

ตารางคำ답น (ต่อ)

รายการ	ระดับความคิดเห็นฯ			
	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
ด้านการพัฒนาความสามารถของบุคคล				
10. บริษัทมีนโยบายให้พนักงานได้พัฒนาความรู้ ความสามารถและทักษะในการทำงาน				
11. บริษัทมีแผนการฝึกอบรมเพื่อพัฒนา ความรู้ ความสามารถ ให้แก่พนักงานอย่างต่อเนื่อง				
12. นโยบายการพัฒนา พนักงานของบริษัทใน ปัจจุบันมีความเหมาะสม				
13. นโยบายการฝึกอบรมให้ความรู้ แก่พนักงานของ บริษัทมีความเพียงพอ				
ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน				
14. งานที่ทำมีโอกาสก้าวหน้าไปสู่ตำแหน่งที่สูงขึ้น				
15. ความก้าวหน้าของตำแหน่ง ในบริษัทของท่านมี ความเสมอภาคและเท่าเทียมกับบริษัทอื่น				
16. ท่านรู้สึกมั่นคงและมั่นใจในการทำงานกับบริษัท จนถึงเกษียณอายุ				
17. หัวหน้างาน สนับสนุนและส่งเสริมการ ปฏิบัติงาน ทำให้ท่านเกิดความมั่นคงในการ ทำงาน				
ด้านการมุ่งมาการทางสังคม				
18. หัวหน้างานและเพื่อนร่วมงาน ปฏิบัติงานร่วมกัน อย่างฉันท์มิตร				
19. ท่านยินดีให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือในการ 74 ปฏิบัติงานแทนเพื่อนร่วมงาน เมื่อเพื่อนร่วมงาน ไม่สามารถปฏิบัติงานได้				

ตารางคำถ้าม (ต่อ)

รายการ	ระดับความคิดเห็น			
	เห็นด้วยมาก ที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
20. ท่านสามารถขอความช่วยเหลือในเรื่องงานและเรื่องส่วนตัวจากหัวหน้างาน หรือเพื่อนร่วมงาน				
21. ท่านเป็นส่วนหนึ่งของบริษัท				
ด้านประชาธิบัติในองค์การ				
22. ท่านเคารพและปฏิบัติตามกฎระเบียบของบริษัทเสมอ				
23. บริษัทมีการประชุมชี้แจงนโยบายและแนวปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ				
24. บริษัทมีการกระจายงาน และหน้าที่ความรับผิดชอบได้เหมาะสม				
25. บริษัทกำหนดแนวทางการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน				
ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตงานกับชีวิตด้านอื่น ๆ				
26. ท่านมีเวลาหลังเลิกงานประจำวันและวันอาทิตย์ ทำการกรรมส่วนตัว				
27. ท่านมีเวลาพักผ่อนหรือหยุดกับครอบครัวอย่างเพียงพอ				
28. ท่านมีเวลาพบปะสังสรรค์กับเพื่อนฝูง				
29. ท่านต้องปฏิบัติงานนอกเวลาเป็นประจำ				

ตารางคำานวณ (ต่อ)

รายการ	ระดับความคิดเห็น			
	เห็นด้วยมาก ที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
ด้านการเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสังคม				
30. การทำงานที่บริษัทเป็นอาชีพที่มีเกียรติ มีศักดิ์ศรี และได้รับการยอมรับจากสังคม				
31. ท่านคิดว่างานที่ท่านทำมีส่วนรับผิดชอบต่อ [*] สังคม				
32. บริษัทของท่านได้ให้ความร่วมมือในการทำ กิจกรรม ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม				
33. บริษัทของท่าน ให้ความใส่ใจต่อสิ่งแวดล้อม				

ส่วนที่ 3 เป็นคำานวณเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่างๆ ซึ่งมีลักษณะเป็นคำานวนปลายเปิด

3.1 ด้านค่าตอบแทนที่ยุติธรรมและเพียงพอ

3.2 ด้านสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ

3.3 ด้านการพัฒนาความสามารถของบุคคล

3.4 ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน

3.5 ด้านการนูรณาการด้านสังคม

3.6 ด้านประชาริปป์ไทยในองค์การ

3.7 ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตงานกับชีวิตด้านอื่นๆ

3.8 ด้านการเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสังคม

3.9 ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ อื่นๆ

ขอขอบคุณพนักงานบริษัท ไทยอิเล็กทริค จำกัด ทุกท่าน
ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางวิจิตรา ตั้งสหไมตรี
วัน เดือน ปี	วันที่ 31 ตุลาคม 2516
สถานที่เกิด	จังหวัด สุพรรณบุรี
ประวัติการศึกษา	บริหารธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพ 2539
สถานที่ทำงาน	บริษัท ไทยอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด
ตำแหน่ง	หัวหน้าควบคุมฝ่ายการเงิน